SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ES NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Finis Poloniae!

Varsó, márcz. 31.

Néhány év multán megülhetik a lengyel honfiak szép hazánk másodszor való fölosztásának évfordulóját, melyhez Kosciusko és a «Finis Poloniae» kiáltás szomoru emléke füződik. Habár maga is erélyesen tiltakozott a ráfogás ellen, hogy a maczinjoviczei szerencsétlen csata után e kiáltásban tört ki, utódjai el fogják mondani nemsokára e szavakat — csataveztés nélkül.

Péterváron régóta foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a «Lengyel királyság»-nak megadják a kegyelemdöfést. Varsóban is tudják ezt, a mióta a lengyelek pártfogója, Albedinszky kormányzó meghalt. Bajos megmondani, hogy a fiatal czár miért neheztel a lengyelekre, holott ezek nem adtak rá okot. Már a tavalyi jelentéktelen diákzavargások előtt is nagyban izgattak félhivatalos részről a lengyelek ellen. Akkor hunyt el Albedinszky tábornok, ki emberséges bánásmódjával érdemet szerzett az ország tiszteletére s az udvarnál is nagy tekintély volt. Midőn meghallotta halála hirét, igy kiáltott föl a fiatal czár: «Most hát olyan kormányzót kell Varsóba küldenünk, a ki nem visel keztyüt!» — S Gurko tábornok kormányzóvá lett.

Ezzel megadták a jelt. A moszkvai koronázáson egyetlenegy lengyelt sem szólitott meg a czár, nem hogy kitüntetett volna közülök valakit. S mikor azzal a bizonyos arczulütéssel megkezdődtek a diákzavargások, melyek a félhivatalosok malmára hajtották a vizet, a czár legmagasabb rendjelével diszité föl a megpofozott Apuchtin igazgatót s ezenfelül igen kegyelmes kéziratot is küldött neki, mely az által vált nevezetessé, hogy benne nevezte a czár először «Visztulai tartomány»-nak Lengyelországot.

Tehát a «Visztulai tartomány»! De hogyan akarják elérni az oroszok ezt a régóta áhitott czélt? Lengyelországban csönd van, temetői csönd, sőt a fiatalság bizonyos rokonszenvet érez már Oroszország iránt, mig az öregek megszeretett emlék gyanánt ápolják régi nemzeti hazafiságukat. De senki sem ápol aspiráczıokat a jövőre nézve s Lengyelországban senki sem gondol konspiráczıókra. Ezzel azonban nem törődnek az orosz félhivatalosok. Lengyelország nem *lehet* nyugodt s mégis csak kellett valamit elkövetnie, hogy megérdemelje a «Visztulai tartomány» büntetését. — Egy szép napon aztán a következő hirrel lepte meg a világot egy Katkov-féle ujság: «Csak az orosz hatóságok nagy éberségének köszönhető, hogy csirájában elfojtottak egy lengyel fölkelést! — Általanos csodálkozás, kiváncsiság a részletek iránt — hiába!»

Most jött meg csak a fölvilágositás. A «Lengyel királyság meg fog szünni s «Visztulai tartomány»-nyá degradálódik. A tragikus bün, mely kelléke minden drámának, itt hiányzik; mert a «csirájában elfojtott fölkelés» meséjét nem hiszi el senki, sem Varsóban, sem Péterváron, de még Moszkvában sem, a lengyelellenes tervek kohójában.

Ezalatt teljes erővel üzi itt az oroszositást Gurko tábornok. Az első tisztelgésnél is ráförmedt a zsidó hitközség elöljárójára, mert nem üdvözölte őt oroszul, s azóta arra törekszik folyvást, hogy oroszszá tegyen mindent, az iskolától és egyháztól kezdve az étlapig és tánczrendekig!

Az uj eseménytől semmi jót nem várunk, de annál több rosszat. Mert a cserénél csak veszthetünk. Az ideális veszteséget számba sem véve, igen sok institiczió fenállása van a régi czimhez kötve, s ezek most vele együtt sirba szállanak, helyet adva olyan intézményeknek, melyek semmiere sem lesznek jobbak.

Lengyelország évek hosszu sora óta a következő tiz kormányzóságra van felosztva: Varsó, Kalis, Cielce, Lomsa, Lublin, Petrikov, Plocz, Radom, Suvalki és Siedlecz, melyek mind a főkormányzóság alatt állanak. Lengyelország kiváltságos politikai intézményeit 1864 óta mind felfüggesztették s az országgal ugy bánnak adminisztrativ tekintetben, mint az orosz birodalomnak bármely más tartományával, csakhogy még mostohábban.

Van ellenben igen sok jogi institiczió, melyek csak Lengyelországban érvényesek, a hol Napoleon kodexe uralkodott, melyet okvetetlenül elvesztenénk. A mig az uj büntető törvénykönyv életbe nem lép, számos ukáz és rendelet van itt alkalmazásban, melyek bizonyos előnyöket és nagyobb jogbiztosságot adnak. Ezeket szintén el fogjuk veszteni. De még fontosabb lenne az a veszteség, mely a lengyelországi katholikus egyházat érné, mert e változtatással autonom igazgatásának utolsó maradékát is elrabolnák tőle. Talán épen az egyházra törnek legjobban s bizonyos, hogy a mult évben kinevezett püspököket a főkormányzó és a félhivatalos sajtó szigoruan őrzi s minden lengyel szót, a melyet kiejtenek, azonnal besugnak Pétervárra.

E változtatás azonban, mint mindig és mindenütt a zsidó lengyeleket sujtaná legjobban. Jogilag véve itt telesen emanczipálták s nincs rendelet, mely e törvényt megszüntette volna. A pálinkamérést kivéve minden iparágat üzhetnek s vannak zsidó gimnáziumi tanáraink, sőt évekkel ezelőtt zsidó egyetemi professzoraink is voltak. Ignatiev gróf rendeletét, melyet a zsidók ellen adott ki, Lengyelországban nem hajtották végre. Tartózkodásuk sehol sincs korlátozva s a birtokszerzés is mindenütt meg van nekik engedve. Mindez másképp lesz a «Visztulai tartományban!» De ha azt kérdeznék, hogy miért és minek, nem tudnánk rá feleletet adni. Egyszerü sportnak latszik az, a mit a lengyelek ellen üznek, hogy egyéb bajokról elvonják a figyelmet. A nihilizmusnak nincsenek hivei Lengyelországban, a szoczializmusnak is csak igen kevés apostola van. 1878 óta mitsem hallottunk titkos üzelmekről s csak a mult őszszel fogtak el itt egy ártalmatlan agitátort. Nemzeti konspiracziót legalább tiz év óta nem födöztek föl, nincsen is az sehol, csak Katkov ur agyvelejében. Az országban beletörődött mindenki a mostani állapotba s a fiatalság, melyet orosznak nevelnek, kezd már orosz szympathiákat is érezni.

Csak egyetlenegy instituczióját hagyta meg Lengyelországnak az orosz kormány, nevezetesen a szinházat, az egyetlen helyet, hol hivatalosan még lengyelül beszélnek s most azt beszélik, hogy megvonják a szinháztól is a 100,000 forintnyi szubvencziót, a mi e szinpad pusztulásával egyértelmü. S kiegésziti ezt az a másik hir, hogy itt nemsokára orosz szinházat létesitenek; alkalmasint ennek adják majd a szubvencziót is.

Mert a «Lengyel királyság»-nak meg kell halnia, hog föltámadhasson, mint «Visztulai tartomány». Tehát ha valaha, ugy most igazán jogos a kiáltás, melyet ez egyszer Kosciusko sem dementálna: Finis Poloniae!

Budapest, április 6.

Az általános magánjogi törvénykönyv tervezetének megvitatása czéljából összehivott értekezlet tegnap délután délután 5 órakor *Pauler* igazságügyminiszter elnöklete alatt ülést tartott, melyben a mult ülésen függőben hagyott néhány kérdésnek elintézése után tárgyalás alá vette a leszármazás köteles részéről szóló fejezetet és azt be is végezte. A 90. §. első bekezdése a következőképen módosittatott: «Az örökhagyónak törvényes házasságból született leszármazóit, továbbá a törvényesitett, a vélt házasságból született az örökbefogadott gyermekeket s ezek leszármazóit és ha az örökhagyó nő volt házasságon kivül született gyermekeit és ezek leszármazóit is köteles vészként törvényes öröködési részöknek illetőleg e rész értékének (76-dik §.) fele illeti, melynek kiszámitására nézve a 72—73. §§. intézkedései alkalmazandók». Az értekezlet a 91. §-t mellőzte; a 92 és 93. §§. szövegezésére nézve végleges megállapodásra nem jutott. A 94. §. ekként alakittatott át: «A leszármazó rokon kitagadható: 1. Ha az örökhagyót vagy házastarsát valamely büntett elkövetésével tudva hamisan s oly módon vádolta, hogy ennek következtében a bünvádi eljárás megindittatott. 2. Ha az örökhagyót nyomasztó szükségében szándékosan segitség nélkül hagyta. 3. Ha az örökhagyónak vagy az örökhagyó leszármazó vagy felmenő rokonának testvérének vagy kázastársának élete ellen tört, vagy másoknak ilyen büncselekvényeit előmozditotta, könynyitette vagy meg nem akadályozta. 4. Ha büntett miatt halálra, életfogytig vagy tizenöt évig tartó fegyházra itéltetett. 5. Ha az örökhagyót erőszakos kézrátétellel vagy másként tettlegesen bántalmazta. 6. Ha a közerkölcsiséget botránkoztató életet megátalkodva folytat.» A 95. §. általánosságban elfogadtatott, világosabb szövegezés föntartása mellett. A 96. §. következőleg egészittetett ki: «Ha a köteles részre jogositott pazarló életet folytat vagy igen eladósodott, az örökhagyó jogositva van az indok kifejezése mellett ezen leszármazóját a köteles rész haszonélvezetére szoritani, ugy hogy utóbbinak halála után a köteles rész ennek törvényes örököseire szálljon.» A 97. §. első bekezdése is kibővittetett és pedig a következő módon: «Ha az örökhagyó valamelyik leszármazójának az őt illető egész törvényes öröködési részét azon korlátozással hagyja, hogy a vagyon állagával nem rendelkezhetik s egyszersmind utóörökösül ezen leszármazónak további leszármazóit a törvényes öröködési rend fenntartása mellett utóörökösökül rendeli, a rendelkezés hatályos és a leszármazó annak ellenében köteles részét követelni jogositva nincsen.» Ugyanezen szakasz utolsó bekezdéséből kihagyatott a 74. §-ra való hivatkozás. — Ezzel az ülés véget ért. (O. É.)

VIDÉK.

* **A dunavecsei** kerület függetlenségi pártjának képviselőjelöltje a következő *nyilatkozat* közlésére kérte fel lapunkat: Ama többfelől szállongó és semmi esetre sem legjókarobb hirek megczáfolására, hogy én a dunavecsei kerület függetlenségi párti képviselő jelöltségéről visszalépnék, ezennel egész férfias elhatározottsággal kinyilatkoztatom, hogy az emlitett kósza hirnek semmi alapja nincs, s azt csakis mint ez ellenpárt kortesfogásának tekintem, mivel én a megtisztelő jelöltségről nemcsak, hogy le nem mondok, de kötelességemnek tartom a már megkezdett küzdelmet komoly megfontolással mindvégig ki is tartani. *Gulácsy* Gyula.

* **A ráczkevei** választókerület függetlenségi pártjának nagy, 40 tagot számláló küldöttsége jelent meg ma vasárnap Halász Géza házánál, hogy irányában a multakért bizalmát fejezvén ki, ujra felkérte a képviselői jelöltség elfogadására. A küldöttséget Winter Péter és Gárday Bálint vezérelték. Winter Péter pártelnök ékes beszédben tolmácsolta a küldöttség és a kerület érzelmeit. A kerület majd minden községe több kiváló választó által volt képviselve. Halász Géza országos képviselő megható szavakban köszönte meg az irányában kifejezett elismerést és a benne helyezett ujabb bizalmat. Igérte, hogy az országgyülés befejeztével a választók között megjelenvén, az országgyülésen történtekről be fog számolni, ez alkalommal csak röviden rajzolta az ország válságos, kinos helyzetét, felemlitve a horvátokat, Fiumét és a bosnyák politikát, az adók felemelését, a katasztert és a legujabb bécsi merényletet, a vámszövetség és kereskedelmi egyezség megtörését; örömmel konstatálta a ráczkevei kerület többségének a függetlenségi elvekhez való ragaszkodását. Mutatja ez hogy e kerületben még mindig tiszteletben tartják a volt képviselő, Nyáry Pál emlékét; a választók keblében az ő szelleme uralkodó. Érezve idős korának s gyengülő egészségének sulyát, a jelöltséget, csak aggodalommal fogadja el, de igéri. hogy a mennyire erejétől kitelik, élete legszebb feladatának tartja a benne helyezett bizalomnak megfelelni. Halász Géza megválasztása bizonyosnak vehető.

* **A körmendi választókerületben** Vasmegyében a függetlenségi párt *Prónay* Gábor bárót lépteti fel, a ki a jelöltséget a Dunántul értesülése szerint elfogadja. A körmendi kormánypártnak a központból Visi Imrét, a Nemzet szerkesztőjét, ajánlották jelöltül.

* **Székesfehérváron** hir szerint *Szögyény-Marich* Géza, a főispán fia, lesz a kormánypárt jelöltje, a függetlenségi *Mudrony* Soma ellenében.

* **A németujvári** kerületben, Vasmegyében, dr. *Greff* Józsefet, a székesfehérvári függetlenségi párt elnökét léptetik fel.

* **Zala-Egerszegről** kapjuk e sorokat: Árvay István elnöklete alatt ápril 5-dikén délelőtt tartott értekezleten *Széchenyi* Béla gróf egyhangulag képviselőjelöltül kikiáltatott. Az értekezlet eredménye a gróffal táviratilag azonnal közöltetett, 12 tagból álló küldöttség pedig legközelebb személyesen fogja felkeresni a grofot s felkérni a képviselőjelöltség elfogadására. Hogy micsoda pártállást foglal el, arról az értekezletnek még eddig nincs tudomása; némelyek szerint azonban a függetlenségi párthoz fog tartozni (?)

* **A nagy-kállói** kerületben a Szabolcsmegyei Közlöny szerint ujból a jelenlegi képviselőt, Kállay Jánost léptetik fel.

* **Borsodmegye** mezőkeresztesi kerületében a választási mozgalmak már élénken folynak, s a minap kevésbe mult, hogy verekedés nem volt. Mint már emlitettük e kerülethez a függetlenségi párt Bódogh Albertet, a kormánypárt pedig Szemere Attilát léptette föl. A mult vasárnap mindkét párt értekezletet tartott, s ez után mindkét párt körmenetre indult a városban. A főtéren összetalálkozott a két tábor. Minden jel oda mutatott, hogy nagy kedvük van az összetüzésre. Szitkozódásokkal kezdték meg az előcsatározást, melyet boros palaczkoknak egymáshoz való hajigálása követte. Roppant zaj támadt erre; közel volt a kitörés, hanem ekkor hirtelen megjelent Fekete László szolgabiró és szétoszlásra hivta a tömegeket.

* **Az ujpesti függetlenségi választó polgárok** ma délután 5 órakor népes értekezletet tartottak. Mintegy 150 választó gyült össze, kik közt képviselve voltak az e kerületben tartozó *R.-Palota, Fóth, Dunakesz* és *Gödöllő*. A megjelenteket *Tész* János tanár üdvözlé, ki előadta, hogy a gödöllői választókerület függetlenségi pártja megalakulván, az orsz. függetlenségi pártkörhöz fordult, ettől kérve jelöltet. *Mocsáry* Lajos a pártkör elnöke, *Hets* Ödön jeles fővárosi ügyvédre hivta fel a választókerület figyelmét, ki évek óta leglelkesebb bajnoka volt a főváros IX. kerületi függetlenségi pártnak. Inditványozza, hogy az értekezlet küldöttséget válaszszon, mely Hets Ödönt az értekezleten való megjelenésre kérje fel. Inditványa általános helyesléssel találkozott. A küldöttség *Hits* Ödönnel visszaérkezve, a a jelenvoltak élénk éljenzései között lépett az összegyültek körébe, hol a rákospalotai s fóthi választók egy külön küldöttsége fogadta. *Tész* János nehány szóval üdvözlé a körükben megjelent képviselőjeltet, mire *Hets* Ödön ragadta meg a szót s megköszönve a választók iránta nyilvánult bizalmát, kijelenté, hogy nem mint képviselőjelt, hanem mint elvtársuk jelent meg körükben, kérve bizalmukat személye iránt és őszinteséget tényeivel szemben. Kijelentette, hogy bár nem kereste e kitüntetést, de mégis a mily váratlanul jött, olyannyira kötelezi őt mély hálára a választókkal szemben s bár tudja azt, hogy a felelősség, mit ezzel vállaira ruháznak, szilárd akaraterőt igényel, gyenge tehetségeitől kitelhetőleg iparkodni fog a nehéz és sulyos feladatnak megfelelni. Programmbeszédet nem mond, mert kilencz évi nyilvános működése világosan jelzi azt, hogy ő Magyarországot nagynak és erősnek csak független kormány vezetése alatt képzelheti, fenntartja magának programmbe zédét akkor és ott elmondani, a midőn az egész kerület választói bizalma folytán erre felkérve lesz. Kiterjeszkedik beszéde folyamában arra, hogy mióta jelöltsége közhirre lett, sokan iparkodtak őt visszalépésre birni, esetleg tanácsokkal támogatni. Egy nagy része ezeknek óva intette őt a kerületben uralkodó korrupcziótól, hol az átalános nézet szerint minden választó lelkiismeretének meg van az értéke. Egy más rész pedig arra hivatkozott, hogy a koronás király sem türné el, hogy tartózkodásának székhelyén ellenzéki, sőt független képviselő legyen. Az elsőkkel szemben megnyugtatta őt lelkiismerete, midőn őt jelölték ki, kiről tudták, hogy anyagi áldozatokat nem hozhat. A második ellenvetésre vonatkozólag pedig csak azt jelenti ki, hogy a legelső magyar embernek, a királynak hivebb alattvalója nincs, mint ő s az ország alkotmányos törvényeit nálánál senki sem tiszteli jobban. Biztositja a választókat, hogy akár győzelemre jut a zászló, melyet kezébe adnak, akár nem, annak a kerületnek, mely őt felemelte, örök hálával fog tartozni s azt a zászlót ép oly mocsoktalanul fogja lábaikhoz rakni, mint a hogy kezébe adták. Szavait kitörő lelkesedéssel többször felbeszakitották s szünni nem akaró éljenzéssel kisérték. Ezután *Tompa* Antal fővárosi ügyvéd szólott az összegyültekhez, mint a ferenczvárosi függetlenségi párt küldötte. A párt örömének adott kifejezést azzal a kijelentéssal szemben, melyet a kerület függetlenségi választói tanusitottak, midőn Hets Ödönt állitották fel jelöltül, ki a megpróbáltatás nehéz napjaiban is oly ragaszkodást tanusit az általa vallott elvekhez. Felhivta a kerület választóit, hogy csábigéretekkel ne engedjék magukat félrevezettetni, hanem sorakozzanak ama zászló alá, melyre hazánk függetlensége s 1848 van irva. Az élénk tetszést keltett szavak utan *Madary* Gábor hivta fel a választók figyelmét, mint iparos, arra a magatartásra, melyet a kormány pártja az ipartörvény tárgyalásánál tanusitott. Kiemelte, hogy az iparosok érdekeit csak a függetlenségi párt viseli sziven s azért ennek ketszeres kötelessége e párt diadalra jutásán közremüködni. Volt még több felszólalás, melyek közül tudósitónk felemliti *Kiss* Oszkárét, ki a kerület választóit törhetlen egyetértésre hivta fel.

* **A kecskeméti** függetlenségi párt közlönyének a «*Kecskemét*»-nek szerkesztését dr. *Kovács* Pál jogakadémia tanártól, ennek nagymérvü elfoglaltsága miatt, *Bódogh* Lajos ügyvéd vette át.

* **A kaposvári** választó kerület függetlenségi pártja a husvéti ünnepek alatt fogja megtartani képviselő-kijelölő nagygyülését.

* **Arad,** ápr. 6. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *battonyai függetlenségi párt* ma tartotta alakuló közgyülését, mely minden tekintetben fényesen sikerült. A gyülésen részt vett *Mocsáry* Lajos orsz. képviselő az orsz. függetlenségi párt elnöke is, a ki tegnap délután érkezett Aradra, hogy innét Tornyára, majd Battonyára utazzék. Mocsáry alig egy félóráig tartózkodott Aradon. A pályaháznál a csanádmegyei függetlenségi párt s a battonyai kerület küldöttsége Justh Gyula, Vertán Ede, Forster Elek és Sármezey Ákos fogadták, kikhez az aradvárosi és megyei függetlenségi párt nevében szintén egy küldöttség csatlakozott Stanescu Imre Vazul elnöklete alatt, Péterffy Antal, Árkay Kálmán, Steiner Jakab, s még a párt számos tagja. A fogadtatásnál az aradi függetlenségi párt képviselőjelöltje: dr. Mülek Lajos is jelen volt. Midőn Mocsáry Lajos a vasuti kocsiból kiszállt, a csanádmegyei küldöttség fogadta szivélyes «Isten hozottal», mely után Stanescu Vazul pártelnök üdvözölte: Lelkes éljenek kisérték Stanescu Imre Vazul alelnök üdvözlő szavait, miket Mocsáry Lajos szép és jelentőségteljes szavakkal köszönt meg. Sajnálkozásának adott kifejezést, hogy az aradi függetlenségi párt legutóbbi meghivásának nem tehetett eleget, mert ebben gyengélkedése gátolta. Megigérte, hogy Battonyáról visszajövet egy fél napot Aradon fog tölteni az aradi függetlenségi párt tagjai között. A battonyai függetlenségi párt nevében *Justh* Gyula üdvözölte Mocsáryt. Félorai időzés után Mocsáry Lajos, a csanádmegyeiek, valamint *Stanescu* Imre Vazul és *Sümegi* Kálmán, az *Arad és Vidékének* szerkesztője kiséretében Tornyára hajtatott, hol Justh Gyula vendége volt. *Tornyán* nagyszamu küldöttség fogadta Mocsáryt és a küldöttség vezetője lelkes szavakkal üdvözölte, mire Mocsáry nagy hatással válaszolt. Ma délelőtt Mocsáry hosszu, diszes kocsisor kiséretében Tornyáról Battonyára ment, a határon küldöttség fogadta, melynek vezetője lelkesen üdvözölte az érkezőket, különösen Mocsáryt. Az aradi függetlenségi párt részéről számosan jelentek meg. Ott voltak: Becker János orsz. képviselő, Mülek Lajos az aradi függetlenségi párt jelöltje, Stanescu Imre, Vazul. Péterffy Antal, Árkay Kálmán, Sümegi Kálmán, Gyulay István. A battonyai kerület birtokosai közül ott voltak: Sármereyék, Vertán Ete, Kövér Pál, Forster Elek, Magyarossy, Oszlár stb. A pártértekezletet Oszlár házánál tartották meg. Pártelnökül *Justh* Gyulát választották meg, a ki nagyhatásu megnyitó beszédet mondott, jelezve az értekezlet czélját. Utána *Mocsáry* szólalt fel. Részletesen fejtegette a függetlenségi párt elveit, összetartásra és tevékenységre lelkesitve a párt hiveit. Beszédét több izben lelkes éljenzés szakitotta félbe, s végül szünni nem akaró éljenzés tört ki. *Stanescu* Imre románul és szerbül beszélt, s a nemzetiségieket kitörő lelkesedésre tüzelte. *Becker* János nemzetiségi és felekezeti egyetértésre buzditotta a jelenlevőket, kik nagy tetszéssel hallgatták s gyakran élénken éljenezték szavait. A pártgyülés után banket volt, melyen a sikerült pohárköszöntők egymást érték. A hangulat egyáltalán emelkedett, s a függetlenségi pártra nézve igen kedvező, a párt oly erős, hogy a győzelemre igen alaposak a kilátások. Mocsáry ma este visszatért Aradra, hol tiszteletére a függetlenségi párt a *Vas szállodában* fényes banketet rendezett.

* **A dunamelléki** ref. püspökválasztás tárgyában a Pesti Napló április 3-iki reggeli kiadása azon ujdonsággal lepett meg. hogy a pestmegyei papság csekélységem szándékozná a közelebbi püspökválasztásnál jelöltül felléptetni. Igen köszönöm a tisztelt czikkrónak a bókokat, a mikkel az egyházi téren szerzett szerény érdemeimet elhalmozza. De én, mint saját tehetségem s érdemeimnek az ily jelentős állással szemben köteles birálója, a közügy érdekében vélek cselekedni, midőn egy Szász Károly mellett, a püspökségre a legtávolabbról sem gondolok. Ennyit barátaimnak s a tévutra vezethető közvéleménynek tájékozására. Fóth, 1884. április 5-én. *Sipos Pál,* h. püspök s esperes.

* **Szombathely** város kapitánya, *Mayer* József, állásáról lemondott. A legközelebbi városi közgyülés fog intézkedni helyettesitése iránt.

* **Pozsonyban** dicséretes mozgalom indult meg, az iparosok s *kereskedők czimtábláinak magyarositására.* Már is száznál többen irták alá az ivet, a melyen kötelezik magukat arra, hogy, «mihelyest az idők s a körülmények engedik» magyar czimtáblát tüznek ki.

* **A békésbánsági** ref. egyházmegyének h.-m.-vásárhelyi gyülése törvényszéki ügyeket is tárgyalt. Igy Nagy Bálint községi leányiskolai igazgató, minősitett lelkész ügyét is, ki azzal követett el vétséget, hogy az *unitáriusoknál* lelkészi funkcziót teljesitett. Nagy Bálint igazgató az ülés elé idéztetvén, kifogást tett az egyházmegye illetékessége ellen, hogy felette, ki nem hivatalnoka az egyháznak, biráskodhassék, ő ref. segédlelkészi állásáról lemondva, nem szubordinálja senkinek s még ha igy volna is, akkor fölebbvalóinak egyenes jóváhagyása mellett járt el. «Nincs rá eset, hogy ily eljárásért valakit felelősségre vontak volna, ellenkezően van precedens arra, hogy az ő eljárása törvényszerünek ismertetett el, igy például Török Pál szuperintendens készséggel végezte egyes felkérések alkalmával, unitáriusok felszólitására a lelkészi funkcziókat, pedig ha ez ellenkeznék a törvénynyel, bizonyára ő, a törvény egyik legfőbb őre, nem hágta volna azt át. Miért kivánják hát őt mégis ép ilyen nemes tényekért plane biróság elé állitani?» Erre az volt a válasz, hogy Török Pál nem volt szubordinálta senkinek, de Nagy B. bár nem tényleges lelkész, de a tiszantuli kerületbe segédlelkészszé választása alkalmával bekebeleztetett a lelkészi sorozatba, tehát szubordinált. Erre Nagy Bálint sietett kijelenteni, hogy lemondván segédlelkészi állásáról, többé nem tényleges lelkész, tehát a bekebelezetés érvényessége is megszünt, mert ez a segédlelkészi állás jogczime alatt adatott. Ekkor azt hozták fel, hogy az összeférhetlenség nem a bekebelezés tényére, hanem a lelkészi minőségre van alapitva. Ez ellen Nagy Bálint azt hozta fel, hogy a lelkészt minősitvényétől csak erkölcstelen magaviselet polgári büntények s más ilynemü kihágások esetében lehet megfosztani, nem hiszi azonban, hogy a törvényszék ily váddal kivánná őt illetni, különben a minősitvény feletti joghatozatra is illetéktelen a törvényszék, mert minősitvényet ő Budapesten nyerte és a dunamelléki egyházi kerülethez tartozik, egyedül ezt a kerületet ismeri el egyházi fenhatóságának. Az egyházi törvényszék erre a következő kivánsággal fordult Nagy Bálinthoz: «Kötelezze le magát arra, hogy ha az unitáriusok netalán jövőben felhivnák lelkészi teendők végzésére, ezt soha se teljesiti, — ha pedig erre nem kötelezi magát: mondjon le papi minőségéről.» Nagy B. erre azt válaszolta, hogy a törvényszék előbbi kivánata törvényellenes, utóbbi pedig természetellenes is; azért

---

LISE FLEURON.

REGÉNY. 9 (Folytatás.)

Irta GEORGES OHNET.

III.

Rombaud most egy másik vasajtót tolt be, mely a világitó-mester fülkéje mellett volt, s künn voltak a körszékek folyosóján. Mint valami pincze-helyiségben, távoli világosság vezette őket előre. Eljutottak a vörös bársonynyal bevont ajtók egyikéhez, melyek a jegyellenőrző hely két oldalán vannak, s miután Rombaud ezt is kinyitotta, künn voltak az előcsarnokban.

Bent a pénztár-fülkében, a kis rostélyzat mögött, mely előtt csöndesen és tétlenül ült egy városi biztos, rendezgette jegyeit a pénztárosné. Az igazgató odament, s a kis előpárkányra könyökölve, ildomos hangon kérdé:

— Van-e ma bevételünk, Seigneurné?

— Három óráig gyöngén állottunk, viszonzá az okos szemü, sovány asszonyka, arczát elfintoritva. — De tőzsde-zárás után nagyon jól folyt az eladás... Az emeleti páholyok és a körszékek elmentek. E pillanatban kétezerkétszázon állunk...

S tolla végével gyorsan végig futott a lapon.

— Van még hat emeleti páholyunk... Majd tuladunk rajtok... Meg négy földszinti... Ezeken már bajosabban... Az olcsó helyekkel együtt felül leszünk a háromezren.

— Pompás! Még csak harminczszor menjen igy.

— Hova gondol? mondá Seigneurné. — Ma századszor adjuk a darabot. Vannak emberek, a kiket az csábit: azt gondolják, hogy egyebet kapnak, mint tegnap... De holnap csak harmadfélezret s egy hét mulva csak másfelet veszünk be.

Rombaud helyeslően bólintott s La-Barret karon fogva, tovább vezette:

— Látja ezt a kis nőszemélyt? mondá, Seigneurnére mutatva. — Az ellenőrömmel együtt ez szinházamnak egyik leghasznosabb hivatalnoka. Kitünően ért a jegyeladáshoz. Ott, a hol más közönséges pénztárnok ezerkétszáz frankot venne be, ő bevesz ezernyolczszázat... Miért? Nem tudom! Talán a haja szinénél, az orra formájánál, a hangjánál fogva. Tetszik az embereknek!... Jön valaki két erkélyszéket venni... rásóz egy páholyt!... Oh, pompásan ért ehhez a mesterséghez!... S mennyire ismeri a szinházi dolgokat! Főpróba után például azt mondja: Ez a jelenet hatásos lesz... Ezen a helyen bökkenő lesz... A darab sorsa bukás lesz, vagy siker... S főkép, lesz-e rá bevétel vagy nem! És nem téved soha! Megbecsülhetetlen asszony!... Nyerje meg a jóakaratát!

Öt óra volt s a boulevardon élénkebb lett a közlekedés. A kávéházak eleje megtelt vendégekkel s az oszlopcsarnok előtt a szinház ismerősei, művészek, szerzők, ujságirók kezdtek megállani, sétálgatva s napi eseményeket elbeszélve. Itt rostálgatták meg mindennap öt és hat óra közt a társasköröket, a müvészvilágot, a politikát s kiki elhozta a maga részét a napi pletykából. Mindent tudtak itt, a mi a városban történt. A szinházi krónikák irói betértek egy pillanatra egy kis szinházi szagra, meg a legfrisebb adoma vagy szenzácziós pletyka tudomásul vételére.

Rombaud egyiktől a másikhoz ment, odavetve egy-egy szót, bizalmas közlést téve, de sohasem mulasztva el a reklámot, mely szinházának hasznára válhatott.

Bemutatta La-Barret s nem győzte eleget dicsérni darabját. Délvidéki tüzességével már előre is kiszámitotta az üzlet eredményét s a mint hadonászott, marékkal látszott forgatni a sok aranyat, melyet be fog seperni.

La-Barre, egyszerre csak mennyei légkörbe átröpitve, teljesen elvesztette saját valójának érzetét. Ugy rémlett előtte, mintha roppant idő telt volna el idejövetele óta. Egyetlen szökéssel járta be ezt az egész szinházat, melyben most már uralkodik s melynek többé sem korlátja, sem tilalmassa, sem titka nincs előtte. Az igazgató, ez a titokzatos, félelmetes lény, a kihez reszketve közeledett volt, most barátja, pajtása, a ki félre-félrevonja s nyájas mosolylyal mondogatja: Ugy-e La Barre?

És ő, átengedve magát az áradatnak, merészen lépett föl, nyilvánitott véleményt, mint a ki bizonyos a maga érdeme felől s hivatva érzi magát arra, hogy elfoglalja helyét a müvészet eme világában, melyben az ismeretlen, lenézett ember egy este alatt csodálttá és hiressé lesz. Tökéletes, zavartalan boldogság ragadta el az ifjut: élvezte helyzetét s ugy vélekedett, hogy a tiz évi munkálkodás és küzdelem csekély ár azért a titkos örömért, melyet most érez.

A járókelők, a boulevardon haladva, figyelmesek lettek a lépcsőzet tetején álldogáló csoportra, nézkelődtek s egyik-másik személyiségre rá is ismertek. És La-Barret büszkévé tették ezek a tekintetek. Megtizszerezve érezte erejét, oriási erőfeszitésekre érezte magát képesnek a végből, hogy mindig igy állhasson a nyilvánosság előtt s még jobban magára vonja a tömeg kiváncsiságát. Szerette volna saját nevét hallani e suttogó ajkakról s látni, hogy a járókelők mint állnak meg utjokban, e szóval: Ni, ez a *Léhák* szerzője.

Azután egyszerre csak eszébe jutott, hogy ő ebben a körben még csak amolyan betolakodott. Nyájasan fogadják, de ez csak előlegezés a jövőre nézve. Még be kell bizonyitania, hogy méltó azok közé számittatni, a kiket — néznek.

És eszébe jutott a Cluny-szinházban szenvedett bukása. Egy pillanat alatt ugy rémlett előtte, mintha besötétednék s a nap felhők mögé rejtőznék. Összeborzadt.

Azért jutott volna el idáig, hogy visszasülyedjen és eltünjék? Egy titkos hang azt sugta neki, hogy nem. Előérzete volt, hogy most már a sors megelégelte a haragot, s hogy közel jutott a czélhoz, a melyre sovárgott.

Hidegen nézett körül és megfogadta, hogy nem fogja magát átengedni a mámornak s erős kézzel és éles szemmel fogja irányozni sajkáját. Mert a lágyan zsongó hullámok alatt, melyek most kéjesen ringatták, halálos vészt hozó szirteket sejtett. Kijózanodott lassankint s nagy figyelemmel kezdte kisérni mindazt, a mi körülte folyt, elhatározva, hogy okulást szerez mindenből, amaz egyetlen czél érdekében, mely ezentul ránézve fontos s mely nem más, mint: jövője.

Először is a sajátságos kedvtelés lepte meg, a melylyel az összes körülte levők mindent ócsároltak. Pár pillanat alatt hallatlan kegyetlenséggel hányták nyelvélre a tegnap szinre került darabot szerzőstől, szinészestől együtt. Se irgalom, se kegyelem! A meséje olyan vén, mint országut, a párbeszédei meg olyan laposak, mint az igazgató erszénye. A «szende» szinésznő nem rég betegedett le titokban egy fiucskával, a kit az öcsikéjének ad ki, az «első szerelmes» pedig most készül feleségül venni egy vén asszonyt, ki, miután csinos vagyont szerzett össze viszonyaiból, a magánéletbe vonult vissza. A szerző, az meg maga egy sort sem irt a darabjából — s ez egyetlen mentsége.

— A rabokkal csináltatja, hápogott a hórihorgas Pavilly, a komikus szinész, ki ép most érkezett oda s tolta előre rosszul borotvált, kékbe játszó képét, melyben két elmés, apró szem villogott.

— Nos, Pavilly, hogy' van ma?

A szinész szenvedő képet vágott s fejcsóválva tekintett Rombaudra, mondván:

— Nagyon fáradt vagyok... Beletesznek mindenbe... Minden darabban játszom... S csupa apró-cseprő szerepben! E mellett ott vannak a leczkéim... Nagyon fáradt vagyok!

— Aztán még beszélsz... beszélsz...

— A szinpadon százötven soros szerepeket játszik, mondá Rombaud, azonkivül pedig tizezer sorosokat!

— Lásd, neked legjobb lenne, ha a Comédie-Françaisehez szerződnél. Ott pihenhetnél.

Pavillynek szikrázott a szeme.

— Igen, ott pihenhetnék, mert *azok* inkább halálra dolgoznák magokat, semhogy engem játszani engednének... Tudják *ők*, hogy mindnyájokat lecsepüzném! De nem eresztenek magok közé!

— Reménylem is! kiáltott föl Rombaud. Először is még három évre fogva van nálam, a bánatpénz pedig százötvenezer frank, tudja-e, Pavilly?... Legyen róla meggyőződve, hogy megfizettetném önnel! De meg ám!...

— Ni, urak, hallották-e már a Bernier legujabb mondását? A mi remek első s erelmesünk hurczolkodik. Az eddigi lakása sehogy sem tetszik már neki... «Egy kis palotát béreltem ki,» azt mondja, «én nagyon otthonülő ember vagyok, a mostani szállásom pedig nem elég — *lakájos*»...

— A kedves! És az efféléket magától találja ki!

— Hozzá szegődöm: ki akarom aknázni! Valóságos aranybányája a bolondgombáknak.

La-Barre, e kereszttüz közepett szédülve gondolt arra, hogy e könyörtelen gunyolódók elől semmiféle mü, semmiféle ember nem menekülhet meg. Cretet, a félelmes zsurnaliszta, mára egy sarokba vonta félre Delessard titkárt, ki szintén lejött volt, s kiváncsian kérdezgette. Claudenek ugy tetszett, mintha az ujságiró tekintete rá volna szögezve. Kéjelmetlenül érezte magát, a mint barna bajusza alatt mosolyogni látta, s élesen figyelt oda, hogy a párbeszédből valamit ellessen.

— Különben, jó czim... mondá Cretet. — Engem bánt ugyan a dolog, mert az én nagy históriám megkésleltetí.

La-Barre összerezzent. Eszébe jutott, hogy az ujságirónak egy elfogadott darabja van a szinháznál. S nem lesz-e már most veszedelmes ellensége az ő darabjának, épen azért, mivel amannak elibe tették? Claude lesütötte szemét s rá sem mert többet nézni.

— Beszélj vele a kicsike érdekében... szólt tovább Cretet a titkárhoz. — S ha jó fiu, megegyezhetünk...

— Miféle kicsike ez? kérdé magától La-Barre, nem tudván, hogy az ujságiró nagyban udvarol a szinház egyik női tagjának, Rose Lointiernek, a ki ép olyan rossz szinésznő, mint a milyen szép leány.

— Ni, Rombaud, az ön szinészeinek ugyan jól van dolgunk! szólt dr. Panseron, a szinház orvosa, válogatott izléssel öltözködött, finom arczu öreg ur. Az imént találkoztam Trincardral. A ficzkó majd elgázolt a fogatjával!

— Hja, doktor, ezt a tőzsdének köszönhetjük. A szinészek, a főurak példáját utánozva, üzérkedésre adták magokat. S most semmi egyébről nem beszélnek, mint különbözetekről, elsőbbségekről. Igaz, hogy nyernek, de ez nem tarthat sokáig. És akkor a kis üzérek rakásra buknak.

— Nem azt beszélik-e, hogy Brives ebben a pillanatban jelentékenyen uszik? kérdé az orvos titokzatosan.

— Legyen nyugodt, mondá az igazgató, Brives eszes ember s ha majd inogni érzi a talajt, visszahuzódik. Egyébiránt mindennap találkozom vele s tudja, hogy Nuno rendesen értesit. Egyike pénzbeli üzlettársaimnak.

E pillanatban a szinház előtt két pompás fekete ló által vont fogat állott meg s vonta magára a beszélgetők figyelmét. A bakról inas ugrott le s kinyitotta a kocsi ajtaját, melyből egy nő szállt ki.

— Ni, Clémence Villa! mondá Cretet. — Mennyi *chic*, barátaim! Nuno jól pénzeli ugyan a direktort, de még jobban Clémenceot.

A szinésznő után a kocsiból szobaleánya szállott ki, több nagy katulyát emelve.

— Menjen csak körül, kiáltott rá Clémence, megállva. — A Bondy-utczáról menjen be. A folyosókon nyakát szegné. Üljön vissza a kocsiba... Hiszen a járókelők közt összevissza gyürne mindent...

Azután, könnyü léptekkel áthaladva a kövezeten, fölment a lépcsőn. Széles, tollas, feltürt karimáju nemez-kalapjában, hosszu, selyem-paszomántos, lángvörös plüssel béllelt vidraszin felöltőjében, kihevült arczával, ragyogó szemeivel, hajának fekete bodraival imádandó szép volt. Claudera, kit nem ismert s ki zavarodottan és pirulva állott előle félre, egy pillantást vetett, mely tetőtől talpig futott rajta végig, mintha föl akarta volna becsülni. Azután Rombaud felé fordulva, ki kezet nyujtott neki, igy szólt:

— A szabónémtól jövök s uj ruhát hozok a báli jelenésre... Lám, ilyen vagyok én! Reménylem, eljátszatod még ötvenszer a darabot... hogy kifizesse magát a költségem!

Azután, a hirlapiróhoz fordulva, s csillámló gyöngysor-fogait feltüntető mosolylyal nyujtva feléje, üdvözlé:

— Jó napot, kis Cretet!... Hogy' van? Istenem, milyen pompás történetkét beszélt el mai krónikájában! Es milyen hamisul van megirva!

És három lépéssel odább huzódva, félig suttogva mondá:

— Ugyan kérem, legyen gondja a ruhám leirására. Félix nagyon fog rajta örülni. Hiszen tudja, milyen kedves... És remekmü, kedves barátom, majd meglátja!

— Igen, igen, szivecském, legyen nyugodt, mondá Cretet. — Ni, igaz, játszik az uj darabban?

— Micsoda uj darabban, kérdé Clémence, kinek arcza egyszerre komor és haragos, s hangja érdes és metsző lett.

— Ej, hát abban, a melyik a *Herczegnő* után fog következni. A *Léhák* czimü drámában, melyet Rombaud most fogadott el. Ugy látszik, igen jó! Hogyan, hát ön ezt nem is tudta?

Clémence már nem hallgatta az ujságirót. Odarohant Rombaudhoz s karját megragadva, az előcsarnok egy szögletébe vonta, mint valami gyóntató székbe.

— Micsoda dolog ez? Uj darabot hozol szinre?

Rombaud hátrahökkent s bosszus arczczal kérdé:

— Ki mondta?

— Cretet, az imént.

— Ördögadta fecsegője!

— Miért nem mondtad meg magad?

— Csak ma történt.

(Folytatása következik.)

egyiket sem tudja elfogadni. Erre a törvényszék N. B. tanárt papi minősitvényétől megfosztottnak jelentette ki, mely végzés ellen az állitólagos vádlott tiltakozva, kijelentette, hogy az egyházkerületi közgyüléshez felebbez.

UJDONSÁGOK.

— április 6.

— *Személyi hirek.* Az *uralkodópár* május elején hosszasabb ideig fog tartózkodni Gödöllőn és Budapesten, mely alkalommal a budai várban több nagy udvari ebéd lesz. Pünkösdkor pedig ő felségeik jelen lesznek a soproni tiszt-leány-nevelő intézet kápolnájának fölszentelésén. — *Gróf Batthyányi Lajos* győrmegyei főispán tegnap délután a gyorsvonattal Győrbe utazott. — *Tisza Kálmán* miniszterelnök ma este több napra Gesztre utazik. — Gróf *Szapáry Gyula* pénzügyminiszter, a ki tegnap Taksonyra utazott, csütörtökön visszatér Budapestre. — *Csiky Gergely*, a koszorus drámairó nejével Aradra érkezett és családi körben ott fogja tölteni a husvéti ünnepeket. — *Henneberg Károly* lovag honvédaltábornagy és gróf *Csáky Kálmán* ezredes Békés-Gyulán szemlét tartván a honvéd huszárság fölött, Aradra érkeztek az odavaló honvédlegénység fölött is szemlét tartani.

— **A királyné Heidelbergben.** Királyné ő felsége, mint emlitettük, tegnap délután 4 óra 50 perczkor érkezett meg Wiesbadenből Heidelbergbe, udvari külön vonaton. Útközben megtekintette a niederwaldi Germánia-szobrot. Mivel a felség minden fogadtatást mellőzni kért, csak Gemmingen főkamarás, a nagyherczeg képviselője és Scherer polgármester vártak a pályaházban, honnan a királyné rögtön a Schlosshofba hajtatott, az üdvözlésére összegyült néptömeg sorai között. A Schlosshof vendégfogadó kizárólag az udvar számára van berendezve. Az épület Heidelberg egyik leggyönyörübb pontján fekszik. Mély völgy választja el a kastélyszerü házat a régi vártól és ablakaiból elragadó kilátás nyilik a városra, a Neckar folyóra, a Schwarzwaldra. Heidelberg most nagyon csöndes; alig kétszáz idegen van benne és a husvéti szünidőkre széledt a diákság, a mely a régi egyetemi várost máskor élénkké teszi. A felséges asszonyt tehát nem háborgatja a zajos sürgés-forgás, a mely miatt Wiesbadent elhagyta. Hogy a királyné meddig marad Heidelbergben, az az időtől függ; az elutazás egyelőre e hó 29-re van kitüzve. A felséges asszony megérkezésekor fekete, rövid uti-ruhát viselt, Mária-Valéria főherczegnő pedig kék öltönyt. Mindketten kitünő jó szinben vannak. Heidelbergben az idő hüvös, esőre hajló. A királyné és leánya, mint már többször emlitve volt, Heidelbergből Amsterdamba, onnan pedig Poszenhofenbe mennek, meglátogatni a felséges asszony agg szülőit.

— **Prónay Dezső báró** leányát, *Irma* bárókisasszonyt baleset érte ma a sugáruton. Nevelőnőjével sétált s a midőn a hajós-utcza torkolatához értek, egy vágtató bérkocsi elgázolta őket. A baronesse elbukott a kocsi rudjának egy ütésétől, a nevelőnőnek pedig mellén mentek keresztül a kerekek. Hintón szállitották őket Prónay báró bálvány-utczai lakásán, hol nemsokára megjelentek Lumnitzer, Bókay tanárok és Götz orvos, gyógykezelés alá vették a sebesülteket, kiknek állapota szerencsére nem aggasztó. A vigyázatlan bérkocsist letartóztatták.

— **A nagyhét.** *A belvárosi plébániatemplomban* a nagyheti ájtatosságok a következő rendben fognak végbemenni: nagycsütörtökön délelőtt 10 órakor nagy mise, mely alatt a hivek s a papság az urvacsorájához járulnak. A nagymise befejeztével az oltárok megfosztatnak ékeiktől. Nagypénteken az isteni tisztelet délelőtt 10 órakor veszi kezdetét a passió eléneklésével, melynek befejeztével a kereszt imádása következik. Ezt követi a szent beszéd. 12 órakor indulnak a németajku hivek a józsefvárosi kalváriára. Délután 2 órakor a magyar processzió indul a kalváriára. 7 órakor este a szent ég a szent sirból a kápolnába vitetik. Nagyszombaton 8 órakor reggel kezdődik az isteni tisztelet, a tüzszenteléssel a templom ajtaja előtt, mire a keresztviz szentelés s szentmise következik. Délután 6 órakor van az ünnepélyes feltámadás. Husvétvasárnap reggel a husvéti bárány megszentelése, 10 órakor ünnepélyes nagy mise, előtte magyar s utána német szent beszéd. Délután 4 órakor ünnepélyes vecsernye. Husvéthétfőjén délelőtt 10 órakor nagymise, délután 4 órakor létánia. — *Az óbudai plébánián* nagycsütörtökön délelőtt 9 órakor kezdődik a szentmise, utána az oltárok spoliácziója. Nagypénteken az isteni tisztelet 9 órakor kezdődik, 10-kor sirbatétel s utána szentbeszéd. A szentség betétele este 7 órakor. Nagyszombaton reggel 6-kor a szentségkitétel, 8 órakor a tüz, utána a viz megszentelése, azután nagymise. Este 6 órakor feltámadás, ünnepi körmenettel. Husvétvasárnapján a 6 órai mise után a husvéti bárány megszentelése 8½ órakor, utána magyar és német szentbeszéd, 10-kor főmise, délután 4-kor ünnepi vecsernye.

— **Apa és leánya a tisztujitáson.** A szegedi tisztujitó gyülésen, mint a Pesti Hirl.-nak irják, megható jelenet folyt le pénteken. Jakabfy Lajos városi könyvvivő, ki évek óta, mint Szeged egyik legderekabb tisztviselője működött s köztiszteletben részesült, ismét pályázott régi állására. Megválasztása, bár három ellenfele került, kétségtelen volt, nagy többség csoportosult melléje. Midőn azonban a sorrendben az ő állása betöltéséhez kerültek, pártja már készen állott a szavazásra, az elnöklő Kállay főispán megindult hangon tudatta a képviselő-testülettel, hogy a kandidáczió sorrendje megváltozik, mert az első sorban kijelölt Jakabfy Lajos váratlanul elhalt. A közgyülésen jelen voltak nagyrésze csak e szavakból értesült a halálozásról s mély részvéttel vette tudomásul. A pénteki folytatólagos közgyülés gyöngéd tapintatnak engedve helyt az előitélet ellenében, az elhunyt tisztviselő támasz nélkül maradt leányát, *Jakabfy Lenke* kisasszonyt megválasztá egyhangulag rendes számtisztnek. Jakabfy Lenke kisasszony különben eddig kisegitő minőségben dolgozott atyja mellett a könyvvivői hivatalban.

— **Házvásárlás.** A kaposvári *Világosság* irja: Freystädtler Antal somogyi birtokos Budapesten megvette 150,000 forintért a Károly-körut és rostély-utcza sarkán fekvő egyemeletes házat, melyet lerombolatván, a telekre nagyszabásu magánpalotát fog emeltetni.

— **Hajótörés.** New-Yorkból táviratozzák: A *Daniel Steinmann*» gőzös esti 10 órakor nagy vihar alkalmával, sürü ködben, a sambroi világitótoronytól 300 méternyire sziklára jutott. A gépet ugyan ellengőzzel rögtön visszahajtották és a hajó visszafelé haladt, de ismét sziklába ütközött és fenekén léket kapott, minek következtében elsülyedt. Éjfél felé egy csónak öt tengerészszel és két utassal Sambroba érkezett, hajnalban pedig még a hajó kapitányát és egy utast mentettek meg, kik az éjet a hajó árboczaiba kapaszkodva töltötték.

— **Kifosztott puskaporos torony.** Rjasan orosz városban különös dolog történt a minap. A puskaporos toronyból *száztiz láda éles töltés* eltünt; mindenik ládában ezer patron volt. A lopás talán nem derült volna ki soha, mert a patronos ládák sehol sem voltak belajstromozva, ha nem árulja el a dolgot egy — gyufa. A puskaporos torony egy tiszt kezén volt s egy altiszt kizsákmányolta e felebbvalója bizalmát. Egy szép reggel zsebre dugta a hivatalos pecsétet, aztán néhány katonával kiment a toronyhoz. Útközben beszólt R. kereskedőhöz, hogy küldje ki hamar minden szállitó szekerét. Egy óra mulva mind a száztiz láda a kereskedő szekerein volt és szépen odébb szállitották «szegek» czime alatt. K. kereskedőnél aztán sorba nyitogatták föl a patronokat s kiszedték belőlök a puskaport, hogy azt K. ur jó pénzen eladja a boltjában. Nem is tudódott ki volna a hunczutság, ha a K. mit sem sejtő mosónéja véletlenül el nem dob egy hamvadó gyufát a szobában, a hol a puskaporral manipuláltak. Robbanás lett, ha nem is nagy, de elég arra, hogy rendőrséget csődítsen a házba. A rendőrök faggatták a házbelieket, hogy mi történt; azok ötöltek-hatoltak, és végre kisült, a mit a rendőrség legkevésbbé várt, hogy az altiszt hatszáz rubel potom áron száztiz láda éles töltést adott el K. urnak. A katonát természetesen rögtön elcsukták; azt vallja, hogy ő csak százötven rubelt kapott s a pénz egy részét elköltötte, a többit pedig odaadta a — szegényeknek.

— **Lőgyapot a szivarban.** Egy fővárosi uri ember, mint ujságának panaszolja, csaknem pórul járt a minap. Délutáni fekete kávéja szürcsölgetése közben, hogy élvezete teljesebb legyen, egy jó ropogós kassaira akart rágyujtani. Midőn azonban végét késével levágta, az nem esett le, hanem pamut szálaknál fogva a szivaron függve maradt. Kiváncsian bontotta föl a szivart s ime abban jókora csomó gyapotot talált. Felhozta szerkesztőségünkbe s midőn itt a gyapotot meggyujtottuk, az ropogó sistergéssel lobbant föl.

— **Öngyilkos szégyenből.** E napokban Schaller Ferencz Szent-Lőrinczen állomásozó méneses-örvezető mellen lőtte magát. Pár nappal az előtt egyik legénye részeg lévén, megragadni merészelte, mire az örvezető kardjával megvagdalta a katonát. Az ezt követő vizsgálat kideritette, hogy az örvezető is ittas volt s e miatt büntetésül elrendeltetett más állomásra. Az örvezető szégyenében öngyilkossághoz fordult. Még él, azonban kevés remény van életéhez.

— **Esetlen áprilisi tréfát** engedett meg magának április elsején, egy nagyszebeni ur. Sok ismerősével elhitette, hogy a dr. Friedenwanger gyilkosait szembesitések végett Medgyesre szállitották, hogy igy az ott elkövetett gyujtogatásokat is rájuk bizonyitsák. E tréfájával azonban az illető ur csunyán megjárta, mert az ügyészség álhirek terjesztése végett kérdőre vonta.

— **Az orosz spiritisták lapja.** Egy bécsi ujságnak Pétervárról megküldték az orosz spiritisták közlönyét, a melynek a czime: *Rébusz*. Ez a czim igen furcsán van kiirva a lap homlokára; öt kótavonal s egy pont segitségével ki van fejezve a *d* hang, a mi a solfeggioban ennek felel meg: *re*, aztán ott egy nagy B betü és végül egy rengeteg bajusz, a mi oroszul, annyi mint: *usz*. Tehát a lap czime *Rébusz* és szerkeszti *Aksokov* A., a moszkvai ismeretes pánszláv pártvezer Aksokov államtanácsos öcscse. A lap élénken polemizál *János* főherczeg antispiritista könyvével még pedig a czim alatt «Ne pomoset» («Nem használ.») A czikk különben amolyan rendes spiritista vitatkozás, unalmas és semmitmondó. Érdekesebb az, hogy a János főherczeg ismeretes röpiratát a *pétervári czenzura eltiltotta*. Egy főherczeg könyve a tilos iratok indexében, — ez oly ritka dolog, hogy talán még maga az orosz czenzura is csodálkozik rajta.

— **Halál az ölfa alatt.** Nagy-Orosziból irják nekünk: Mult szombaton egy helybeli gazdaember, egy társa kiséretében ölfáért ment szekerével az erdőbe. Hazafelé jöttében felült a szekérre egy harmadik ember is. Oldalas uton haladván, a szekér megzökkent, és mindhárman leestek az ölfával terhelt szekér alá. Kettő, kis sérülésekkel menekült, egyikük azonban rögtön szörnyet halt, derék és nyaktörés folytán.

— **Az üdv hadserege Svédországban** is megvetette a lábát. Mint Stockholmból irják, a sereget őrnagyi ranggal egy kisasszony vezérli, a ki előbb egy könyvkereskedés tulajdonosa volt. Mivel Svédországban minden felekezetet megtürnek, nincs bántódása ennek a féleszü szektának sem. Az üdv hadserege eleinte csak Stockholmban és Upsalában gyülésezett, de most már az ország más városaiban is bukkantak fel prófétái.

— **Kinvallató csendőrök.** Szomoru esemény felől értesül a nagykanizsai *Zala* czimü lap *Kaczorlakról*. Egy Bali György nevü embert és nejét Kis Rozáliát lopással gyanusitották. A bánok-szentgyörgyi csendőrségi őrstől, hol az esetet följelentették, az előnyomozás teljesitésére kiküldtek Kaczorlakra két csendőrt, kik éjjel megjelentek Bali lakásán és iszonyu káromkodás, fenyegetés között elököveteltek az ellopott tárgyakat. Bali és neje ártatlanságukra hivatkozva, azt mondták, hogy a lopott jószág nincsen náluk. Erre a csendőrök Balit és nejét elhajtották a községi biró házához, s az asszonyt agyonszurással fenyegették, ha elő nem adja, amit elloptak. Bali védelmére akart kelni nejének, de a csendőrök reávetették magukat. A földhöz vágták, összekötöztek kezeit és lábait, el kezdték agyba-főbe ütni, rugdalni, a hasára tapostak. Egyik csendőr a szerencsétlen embernek felső ajkát szuronyával keresztül szurta s egy fogát is kiütötte, azután a puska agyával lökdösték, a félholt embert farkasguzsba kötötték, hátát ugy elverték rudazó kötéllel, hogy a szegénynek egész háta csupa seb. Majd a félig agyonkinzott embernek a lábáról lehuzták a csizmát, és egy félóra hosszat verték vastag bottal a lábujja körmét. A kinzást csak akkor hagyták abba, mikor az áldozat eszméletét vesztette. Az asszonynak is ugy összekötötték vékony vaslánczczal a kezét, hogy mindjárt elájult.

— **Három halott.** Az osztrák-magyar államvaspálya Szobb és Vácz közt levő Helenba nevü állomásán szerencsétlenség történt tegnapelőtt délután. A vonalon két munkás földhányással foglalkozott, miközben elgázolta őket egy személyvonat. A segélykiáltásaikra hozzájuk sietett munkások már csak eltorzitott holttesteiket látták. Pár óra mulva, midőn az esteli futárvonat kirobogott a pályaházból, egy gyalogos katona holttestét találták a síneken. Egy közeli városban állomásozó ezred szökevényét ismerték fel benne.

— **Toulouse és Szeged.** Toulouse franczia város 1875-ben hasonló, bár nem oly nagymérvü katasztrófának lett áldozata, mint Szeged, 1879-ben. Toulouse azóta még mindig várja a katasztrófák ismétlése ellen leendő biztositását, mig (a toulouseiak véleménye szerint) a szegediek nyugodtan alhatnak gátjaik oltalmában. A toulouseiak, mint a *Szegedi Napló* irja, most levelet irtak Pálfy Ferencz szegedi polgármesterhez, tanácsot kérve tőle, hogy mi a föltámadás ama csodás büvészete, a mely által a tiszaparti város megifjulva, szebben emelkedett ki romjaiból s a melylyel most is védi magát. A sok tekintetben érdekes levél egy része igy hangzik: «Mi is Toulouseban 1875-ben óriási csapás által sujtattunk. A Saint-Cyprien nevü gazdag és népes városrész borzasztó árviz folytán elpusztult. A világ részvéte itt is sietett az első nyomor enyhitésére. Azonban mi még mindig ujabb árviz félelmében élünk. Szegeden háromszoros gátgyürü emelkedett a város ujabb árviz ellen való biztositására; nálunk ellenben semmi sem történt, és a polgárokat most közönyükből ohajtjuk fölrázni. E czél elérésére önök példája nekünk becses támogatásul szolgálhat és a magyar nemzettel melegen rokonszenvező franczia népnek kiváló szolgálatot tennének, ha következő kérdéseinkre, válaszszal és fölvilágositással szolgálni kegyeskednének: Való-e, hogy 1879. szerencsétlenségük után levertségük eleinte ugyan tökéletes volt, de ezt a levertséget csakhamar erélyes elhatározás váltotta föl, hogy ujból fölépitik romjaikat és kizárjak jövő katasztrófák lehetőségét? Ki értelte ez elhatározást? Vajjon az állami vagy megyei hatóság, vagy maga a város lakossága kezdeményezte? Milyen hatóság és szaktekintely készitette az uj töltések terveit? Mennyibe kerültek a töltések és mily mérvben járultak a költségek födözéséhez állam, megye és város? Miből állanak ezen töltések? Milyen a magasságuk, szelességük és hosszuk? S minő anyagból állittattak elő?» Pálfy Ferencz polgármester intézkedett, hogy e levélre kimeritő válasz adassék.

— **Adelsberg és Aggtelek.** Az osztrák földm. minisztérium az adelsbergi csepkő barlang alapitványnak 14 ezer frtot szavazott meg a barlang elektrikus megvilágitására. Az aggteleki Baradlat a magyar Kárpát-egyesület négy év előtt bérbe vette, hogy gondját viselje, kitisztitsa, járhatóvá tegye ezt az országos kincset; e czélra a közoktatásügyi minisztériumtól segélyt kért. A folyamodvány — mint a Rozsnyói Hiradó irja — évek óta ott hever eltemetve a magyar közoktatásügyi minisztérium elintézetlen aktái közt.

Rövid hirek. *Pápán* a gróf Esterházy-féle uradalomhoz tartozó u. n. hatkerekü malom, kitünően berendezett kétemeletes épület, nagy gabona- és lisztkészletével porrá égett. — *A szebeni* havasokon erős havazás volt s a Czibin-hegyet magas hó fedi. — *Szentesen* egy Balla Antal nevü horgasi legény, kit két hét előtt veszett eb mart meg, viziszonyban meghalt a kórházban, hova kocsira kötözve vitték be. — *A csókfalvi* erdőn Akim József bőrödujfalvi emberre három ellensége a szó teljes értelmében hajtóvadászatot tartottak és huszonhét lövést ejtettek rá apró söréttel; az üldözött meghalt, a bünösöket pedig elfogták. — *Bécsben* egy Korn Henrik nevü, boroszlói illetőségü fiatal jogtudó egy vendéglőben ismeretlen okból agyonlőtte magát. — *Párisban Journal des assassins*, gyilkosok lapja, indult meg; az ujság vérvörös papirra van nyomva, első száma a gyilkos Campi arczképét közli és gyüjtést indit meg a Troppmann emlékszobrára; a rendőrség türi e hóbortot. — *Szegeden* a tisztujitás befejezése után ünnepies hála-istentisztelet volt a belvárosi templomban, melyet Kreminger Antal prépost czelebrált.

= **A keddi merénylet** miatt letartóztatott hirlapirókat ma, hat nap mulván szállitották át a *Fortunába*. Délelőtt tizenegy órakor két egyfogatu bérkocsi vitte őket egy-egy polgári biztos kiséretében. A foglyokat Horváth fogházfelügyelő vette át s mindkettőjüket a 9. számu földszinti szobában helyezte el, melynek egykor Miletics Szvetozár képviselő is lakója volt. A rendőrség ma küldte el a törvényszéknek a vizsgálat során fölvett jegyzőkönyveket terjedelmes átirattal együtt, melyet Minorich fogalmazó szerkesztett. Mivel ma vasárnap volt, a törvényszék csak holnap küld ki vizsgálóbirót, átadva neki az összes iratokat, melyeket most az iktató hivatalban őriznek.

= **Póruljárt kirándulók.** *Woczasek* Jenő és *Neuschlossz* Móricz lipótvárosi fiatalemberek Kőbányára indultak bérkocsin, de utközben megbokrosodtak a lovak s fölforditották a hintót. A kirándulók oly szerencsétlenül estek ki a kocsiból, hogy veszedelmes sérüléseket szenvedtek. Félholtan vitték őket a Dréher-féle sörházba, hol dr. Bisiczky kőbányai orvos kötözte be sebeiket.

= **Garázda vasöntő.** Az éjjel 3 órakor egy munkásokból álló társaság haladt dalolva a váczi-körutról a nagymező-utczába. Egy rendőr megszólitotta, csendre intette őket, mire valamennyien elhallgattak s elszéledtek, csupán *Grimm* Jakab vasöntő lármázott tovább is, s midőn a rendőr ismételten rendre utasitotta, azt torkon ragadta, földhöz vágta s a mellére térdelve, öklével agybafőbe verte. Egy 32. gyalogezredbeli őrmester segitségére sietett a rendőrnek, de Grimm azt is földhöz vágta és dulakodni kezdett vele. E közben a rendőr, név szerint Dobrovszky Imre, ki az ökölcsapások miatt eszméletét veszité, kissé magához tért és sipjába fujt, mire a közelben állomásozó rendőr is a helyszinére érkezett. S daczára, hogy Grimmek az őrmesterrel való dulakodás közben a balkarja ketté tört, a megérkező rendőrt szintén ölbe kapta és földhöz vágta, de ekkor a másik kettő rávetette magát s összekötözve bevitték a kapitányságra.

= **Az utolsó menedék.** Ifj. *Kabas* György borsodmegyei születésü szijgyártó legényt lopás miatt három évi fegyházra itélték s büntetése kiállása végett Váczra szállitották. Két évet ki is töltött s mint jó magaviseletü márczius hó 19-én föltételes szabadságra bocsájtották. Feljött Váczról a fővárosba, de minthogy azóta nem tudott semmiféle keresetet találni, tegnap jelentkezett a rendőrségnél, kérve, hogy küldjék vissza Váczra, szivesen kitölti ott hátralevő idejét, mert itt éhen kellene meghalnia.

= **Ékszerlopás Galicziában.** A lembergi cs. kir. rendőrigazgatóság értesitése szerint, márczius hó 29-én virradóra Tomaszow galicziai községben *Bergerbaum* birtokostól ismeretlen tettesek 3000 rubel készpénzt és több ezer rubel értékü ékszert elloptak.

= *Hölgyeknek* legalkalmasabb husvéti ajándék a «**Virág-illatok**» czimü, könyvalaku, finom angol vászonba kötött és műérzékkel kiállitott *uj szerkezetü album*, mely egy kedves szinnyomatu ajánlati czimlappal ellátva, bensejében *négy üvegcse tiszta finom illatszert, hat darab elegáns különféle szinü tojás alaku szappant és egy fecskendező készülékkel ellátott virágcsokrot tartalmaz*, és igy minden öltözö-vagy pipere-asztal diszes kiegészitő részét fogja képezni. Egy példány ára magyar, német, szerb, horvát vagy román felirattal *4 frt*. — Megrendelhető és kapható tetszés szerint kék, zöld, fehér vagy uj barna szinben a kiadó *Hirháger Károly könyvkötészetében, Budapesten, Árpád-utcza 14. sz. a., továbbá a diszműáru, papir és illatszerkereskedések, ugy a nagyobb dohánytőzsdékben.* Vidéki megrendelések legczélszerübben postautalványnyal avagy levelező lapon utánvét mellett eszközölhetők.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Matinée.** A zeneakadémia és szinésziskola buzgó tanitónője: *Passy-Cornet* asszony ma rendezte utolsó matinéeját ez évben s az egybegyült diszes közönség lelkes óvacziókkal hálálta meg azt a sok élvezetet, mely az érdekes cyklus alatt részeül jutott. A mai matinée sikerdolgában fölülmulta még az eddigieket is, mert ma Passyné asszony legjelesebb tanitványai versenyeztek egymással s maga Liszt Ferencz is hallatá büvös játékát. Saját kompoziczióját («A gyermek dicséneke ébredéskor») játszotta, mig énekrészét a szinésziskola jeles növendékei: Morgenstern Célia, Schneller Sarolta és Képes Valentin kisasszonyok adták elő a mesternek nagy tetszésére. Ezt megelőzőleg Lugosi Matild kisasszony Brega «Serenatáját», Schlesinger Gizella kisasszony pedig «Lucrézia» egy áriáját énekelte igen pompásan. Nagy tetszést aratott Képes Valentin kisasszony is az operaiskola egyik legtehetségesebb tanitványa, ki «Traviatá»-ból énekelt egy részletet. Odor Ilona és Schultz Leontin kisasszonyok a «Zsidónő»-ből énekeltek egy duettet meglepő preczizitással. Sokat tapsolt a hallgatóság. Suschny Rózsa és Koleit Augusta kisasszonyoknak is az előbbi Raff «Keine Sorg» czimü csinos dalát, az utóbbi pedig Doppler «Ilkájának» egy részletét adta elő. Meg Passy József urról, a Pauli Rikhard tanitványáról kell megemlékeznünk, ki szép mély hangjával általános tetszést keltett. A szinésziskola emlitett növendékei közül Morgenstern kisasszonyt a jövő télre a budai várszinházhoz szerződtették, s Lugosi és Schlesinger kisasszonyok is több helyről kaptak már előnyös ajánlatokat. Passyné asszonynak vendége volt ma Liszt Ferencz, Tréfort miniszter, Karffy Titusz miniszteri titkár, Andrássy Aladár gróf, Végh János zeneakadémiai igazgató, Eötvös baronesse, (a nemzeti szinház tagja, és még számos műértő és műkedvelő. A zongorakirály jóakaró dicséretekkel örvendezteté meg a matinée szereplőit s a szini iskola egy karcsu növendékének azzal bókolt — persze nemetül — hogy szakosztott Wiltné, habár testre még nem is az.

— **Odry Lehel** visszatért Budapestre Aradról, hol oly nagy sikerü hangversenyben lépett föl jótékony czélra.

— **Deszkásev István** ur, a zágrábi szinház tagja, s ki a mult héten a népszinházban vendégszerepelt, haza erkezett Budapestről és az *Agr. Ztg.* azt irja felőle, hogy a népszinház igazgatója szerződtetési ajánlatot tett neki és a tárgyalások most folynak.

— **A német szinházban** ma a Gasparonet adták a czimszerepben Drucker Zerlina kisasszonynyal. Holnap a Valero-utczai szegények tápintézete javára «Ein Pelikan» czimü vigjátékot adják. Spiegel Arabella legközelebb a «Furcsa háboru»-ban fog vendégszerepelni.

— **Az országos magyar zeneakadémia** disztermében ma rendezte a második karének-estélyét *Koessler* János tanár. A közremüködők, a zeneakadémia és a szinésziskola (opera osztályának) növendékei valóban fárasztó munkát végeztek harmadfél órán keresztül, tizenöt kardalt énekelve. Az első vegyes kardalok XVI. és XVII. századbeli szent énekek voltak. Ezek vala mint Bogisich Mihálynak előadott karénekei jól sikerültek, s a régi egyházi zene és az emlitett hazai szerző müveinek szépségét kellőkép visszatükrözték. Különös tetszésben részesült Friederici Daniel «Einstmals das Kind Cupido» és Hasler J. «Gagliarda» czimü kardala; az utóbbit meg is kellett ismételni. Ezeket Pöltzl Géza orgonajátéka követte, ki Rheinberger Józsefnek egy sonatáját adta elő jeles technikai ügyességgel. Az utolsó (hetedik) karéneken már észre lehetett venni, hogy a közremüködők el vannak fáradva, az akadémiai növendékek szerzeményeit nem a kellő simasággal adták elő s ámbár mind a négy szerzeményből kihallatszott egy-egy szép gondolat, csak Elbert Imre magyar kompozicziója nyerte el élénkségével a hallgatóság tetszését. Liszt Ferencz «Nun danket Alle Gott» czimü szerzeménye volt a müsor utolsó pontja, de ennek az előadása sem volt kifogástalan. Kár, hogy a fiatal szereplők erejét a fárasztó müsorral tulcsigázták, noha a nap folyama alatt is több helyen énekeltek. A hallgatóság soraiban volt a zeneakadémia és szini iskola tanári karán kivül Liszt Ferencz, Tréfort miniszter, gr. Zichy Géza, Wahrmann Mór.

— **Wolter Charlotte** O'Sullivan grófné, a bécsi burgszinház müvésznője felől bécsi lapok azt a hirt irják, hogy összes ingóságait önkénytesen elárvereztetí. Hogy a müvésznőt mi birta ez elhatározásra, azt eddig nem tudni.

— **A szolnoki hangversenyre,** melyet Beniczky Ferenczné Bajza Lenke urnő rendez, a következő felhivás bocsáttatott ki: Ő felsége a királyné arczképének a megyeszékház disztermében f. hó 10-én történendő leleplezése alkalmából azon nap este ½8 órakor Blaha Lujza, P. Markus Emilia, Saxlehner Emma urhölgyek s Bercsényi és Benedek urak szives közremüködésével a szolnoki ref. egyház pénztára javára, illetve a ref. egyház roskadozó imaházának kijavitására hangverseny rendeztetvén, e sorokban különösen is felkerni kivánom, hogy a kitüzött czél sikerére közremüködni, és saját körében az érdeklődő közönség figyelmét a jótékonyczélu hangversenyre felhivni sziveskedjék. Jegyek válthatók: Monszpart László és Nerfeld Ferencz urak kereskedéseiben Szolnokon. Jegyarak I. rendü zártszék 4 forint, II. rendü zártszék 3 frt, földszinti állóhely 1 frt 50 kr, karzati ülőhely 1 frt, karzati álló 50 kr. Szolnokon, 1884. april 2-án. *Beniczkyné-Bajza Lenke.*

— **Szabadkáról** irják nekünk, hogy ott *Helvey* Laura k. a. e hó 3-án lépett fel *Fedorá*-ban. A közönség már a mult évből ismeri Helvey Laura k. a. müvészetét, nem csoda tehát, hogy a szinházat az előre haladt idő daczára is zsufolásig megtöltê. Mellette leginkább kitünt Kazaliczky Antal Lorisz szerepében.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A terézvárosi függetlenségi párt** több tagja szükebb körü értekezletet tartott ma délután, dr. *Schvarcz* Gyula ügyvéd, váczi körut 15. sz. lakásán. Az értekezleten *Staffenberger* István elnökölt. A szükebb értekezlet tanácskozásainak czélja egy általános választógyülés egybehivása módozatainak s az annak előkészitésére szolgáló előzetes teendők megállapitása volt. Az értekezlet az *Irányi* Dániel által kibocsátott s a budapesti függetlenségi párt bizalmi férfiai által elfogadott pártprogramm alapján állva, oly jelölt felállitását fogja a nagy értekezletnek ajánlani, a ki e programmot vallja a magáénak. Támaszkodva arra is, hogy állitólag a VI. kerület több nem ellenzéki választópolgára, a kerület mai képviselőjével s ujolag jelöltjével szemben elégedetlen, oly jelöltet fognak a nagy értekezletnek ajánlani, kit mint országszerte becsült férfiut, az elégedetlen kormánypártiak is hajlandók lennének szavazatukkal támogatni.

— **Az utczalocsolás** iránt az összes kerületekben fogatok előállitása czéljából az ajánlati tárgyalás a fővárosnál folyó hó 21-én fog a II. ügyosztályban megtartatni.

A belvárosi mérsékelt ellenzéki párt alakuló gyülése.

A budapesti belvárosi kerület mérsékelt ellenzéki polgársága ma délelött 11 órakor tartotta alakuló gyülését a Hungaria disztermében, mely alkalommal a párt jelöltet is állitott.

A polgárság lassan gyülekezett, s 11 órakor még kevesen voltak a nagyteremben, de később szép számmal jöttek össze a választó polgárok, kiknek körében a főváros más kerületei is képviselve voltak. 11 órakor érkezett meg *Szilágyi* Dezső, kit a jelenvoltak éljenzéssel fogadtak.

Valamivel tizenegy óra után kezdődött a gyülés, miután annak elnökévé egyhangulag *Kléh* Istvánt kiáltották ki. Ez elfoglalva az elnöki helyet, alelnökül *Sigray* Pált, jegyzőül pedig *Bernáth* Bélát kérte föl s az ülést megnyitotta.

Elsőnek **Kaas** Ivor br. szólalt fel. Harmadszor részesül — ugymond — abban a szerencsében, hogy e helyen a polgárságot egy férfiu támogatására kérje fel, kinek érdemei ismeretesek. Igazolni kivánja azt, hogy miért lépnek most az ellenzéki párthoz tartozó polgárok korábban akczióba. Ezuttal kényszeritve vannak arra, hogy még az országgyülés utolsó ülésszakának berekesztése előtt sorakozzanak ama zászló körül, melyre a párt eszméi és a jelölt neve vannak felirva. Hetek óta személyes, valóságos házalásra fektetett korteskedést üznek e belvárosban. Az ellenzéknek meg kell feszitenie erejét, ha azt akarja, hogy elvei és érdekei veszélyeztetve ne legyenek, mert ellenkező esetben veszély fenyegeti a pártot. Nem szól az ellenjelölt személyéről, de szükségesnek tartja azt, hogy politikai állására nézve elmondja nézeteit. Az ellenjelölt pártonkivüli állást foglal el. — Egyáltalán nem helyeselheti a szóló, hogy az, a ki az iparra, s a közgazdasági viszonyok kedvező fejlődésére fekteteti a fősulyt, nem foglal határozott állást a kormánynyal szemben. (Helyeslés.) Tudjuk, hogy a kormánytól mit várhatunk multjánál fogva; tudjuk, hogy a kormány a vámszerződés ügyében multjánál fogva angazsirozva van. Ha tehát valaki fellép, vagy elfogadja a szerződéseket vagy nem. Ha elfogadja, akkor a kormányt támogatja és nem ellenzéki, ha pedig nem fogadja el, akkor foglaljon állást a kormánynyal szemben. Ez a legfontosabb politikai kérdés, ez a döntő állami életünkre. Nehogy iparosaink félrevezettessenek, nehogy a politikai meggyőződés áruba bocsáttassék, inditványozza: foglaljon a párt határozott állást, még pedig közjogi ellenzéki alapon, nyilt programmal. Mondja ki a párt, hogy mint mérsékelt ellenzék megalakul. Miután pedig e pártban oly férfiu van, kinek érdemei ismeretesek, a ki multjánál és jelenénél fogva egyaránt megérdemli a bizalmat, ajánlja a belvárosi mérsékelt ellenzéki párt képviselőjelöltjéül Királyi Pált. (Éljenzés.)

Gebhardt Lajos azon kezdi beszédét, hogy az imént ajánlott férfiunak érdemei ismeretesek mindenki előtt, bizonyára senki sincs a ki ne méltányolná, hacsak a valóságos érdemeket nem mellőzi. Mindazáltal szükségesnek tartja, hogy ismertesse a választó polgárság előtt némileg azt a férfiut, kit jelöltjéül óhajt, s a kinek élete nyitott könyv, a melyből elég lesz, ha szóló pár mondatot ad elő; szükségesnek tartja ezt azért, hogy ha majd a választási küzdelmek között akadnának olyanok, a kik ellene szólanának, tudja mindenki, mivel válaszoljon az ellenvetésekre. Szóló ezután felsorolja Királyi Pálnak különösen a főváros érdekében tett kiválóbb szolgálatait, s igy szerzett érdemeit, s beszédét azzal végzi, hogy nem a személyes rokonszenv sugalmazása, hanem a valódi érdem jutalmazása az, ha a belvárosi kerület polgársága ujból Királyi Pált kiáltja ki képviselőjelöltjéül. A jelenlévők több izben élénk éljenzéssel szakitották félbe a szónokot.

Ezután **Szilágyi** Dezső k. pviselő, mint a mérsékelt ellenzék központi bizottságának küldötte emelt szót s a következő nagyhatásu, gyakori zajos helyesléstől kisért beszédet tartotta:

Ha itt uraim! a hol önök szivességéből meghivott vendég vagyok, szót emelek, teszem azt főleg azért, hogy tettleg is tanusitsam azon mély érdeklődést, melylyel tisztelt barátom és elvtársam, az önök jelöltjének megválasztása iránt, az egész ellenzék, melyhez tartozom, viseltetik.

Fel tesz téve, nem sokára, e kerület elé is képviseltetésének kérdése. És én nem titkolhatom el örömömet a felett, hogy ugy látom, e kerület hü marad tradiczióihoz. És hogy el ne térjen attól, az ma kettős sulylyal bír. Mert ha valamely kerületben, ugy bizonyára itt nem szabad elterni attól, hogy az országos képviseltetés felett nem egyik vagy másik osztály fontos érdeke, nem is helyi érdekek alapján, hanem általános politikai szempontok szerint kell dönteni. Ez elvet soha meg nem szegték e kerületben: mióta Magyarországon a képviseleti alkotmány behozatott. De van még egy másik hagyományos politikai elv, melyhez e kerület mindig ragaszkodott. Mindig hive volt azon szabadelvü, a nemzet erejével és szükségeivel számotvető politikai iránynak, mely azon nagy férfiu nevével van megjelölve, a ki nemzetünknek vezére és 61 óta e kerület képviselője volt.

Jól tudom ujabb időben mindinkább szaporodik azon kerületek száma, a hol helyi vagy osztályérdekek hatnak irányadólag a választásokra s fájdalom tapasztaljuk azt is, hogy gyakran több sulylyal bir a választók előtt, ha valaki befolyásos férfiu, ki egyesek kivánságainak kielégitésében, helyi előnyök megszerzésében szerencsés, mint az, a ki az ország érdekeit hiven és önzéstelenül szolgálta.

De ily tekintetek, remélem, nem fogják e kerület választóit vezetni, s legyen szabad azon reményt kifejeznem, hogy nem fogják azt az irányt sem elfogadni, mely azt hirdeti, hogy kizárólag az ipar vagy a közgazdasági érdekek azok, melyekre egyedül sulyt kell helyezni a választásoknál minden más politikai kérdés félretételével.

Az ellenzéknek, melyhez az önök tisztelt jelöltje tartozik, bizonyára nem lehet szemére vetni a közgazdasági érdekek elhanyagolását. Mindenki tudja: hogy azokat minden alkalommal erélyesen felkarolta. Ezért teljesen jogosult az a figyelmeztetés, hogy ily politikai irány a legérzékenyebben sujtaná azokat, kiknek kedveért állittatik fel, az iparosokat; s veszélyeztetné épen a gazdasági felvirágzást, melyet biztositani óhajt. A közgazdasági prosperitás feltételei az ország általános állapotaiban vannak, s a ki egy könnyelmü és koczkáztató külügyi, egy csak fiskális tekinteteket ismerő pénzügyi politika veszélyei ellenében, a ki e rend, biztosság, tiszta közigazgatás elhanyagolásától, a fáradozás és hangya szorgalmu munka gyümölcseit nem tudja megvédeni: az épen a nemzet anyagi felvirágzását fosztotta meg leglényegesebb feltételeitől. (Zajos helyeslés.) Ez az, a mit főleg iparosainknak figyelmébe ajánlok és kérem őket, hogy ne egyes, elismerem igen fontos érdekek kizárólagos érvényesitésében, hanem abban is keressék becsületes fáradozások sikerének biztositását, hogy a mit a munkás kéz alkot, azt a jog meg is védje s annak gyümölcsejt egy könnyelmü vagy vétkes politika el ne pazarolja. (Élénk helyeslés.) De én emlitést tettem e kerület egy másik politikai tradicziójáról. E kerület ez utóbbi két választás alkalmával ismételve a közjogi alapon álló ellenzékhez szegődött. Most ujra fel van vetve a kérdés; és természetesnek tartom, hogy ujabb három évi tapasztaláson okulva, minden választó megkérdezi önmagát, van-e ok arra, hogy ez álláspontot elhagyja? (Zajos felkiáltások: Nincs!) Én örülök, hogy önök ily egyhangulag előre megadják a feleletet. Én is ugy vagyok meggyőződve, hogy nincs.

E kormány kilencz éve áll fen. Nagy hatalommal kezdte müködését. Nagyobbal, mint elődei valaha birtak. Nagy igéretekben sem volt hiány, nem a nagy alkalmakban sem, midőn az ország fontos érdekeit megóvni, az ország ügyét hosszu időre kiható intézkedések által biztositani kellett volna. Van-e egyetlenegy nagyobbszerü alkotás, mire ma reá mutatni lehetne?!

Pedig a ki kilencz évig vezeti a kormányt, annak joga van megkivánni, s kötelessége elfogadni, ha tettei alapján itélnek felette.

Nincs nemzet a kontinensen, mely annyit küzdött volna és ugy ragaszkodnék alkotmányához, mint a magyar. És nincs-e annak épen legfontosabb részébe, a mely a dualizmust szabályozza, idegen elem beoltva? Még nem felejtették el önök azon kinos tárgyalásokat, melyek az országgyülésen a horvátországi czimerkérdésben folytak, mik felleplezték — elleneink nagy örömére — a magyar állam gyenge oldalát, a mulasztásokat, a könnyelmü eljárást, melyért a kormányt kell vádolnunk és ama mesterséges csend, mely ott uralkodik, elvonja ugyan a figyelem elől a beteg állapotot, de az nem a gyógyulás ideje.

Szónok kiemeli, hogy az állam feladatai a külügyi politika folytán mennyire sulyosabbakká váltak, a legfontosabb érdek forog fenn az állam gazdasági erősödésére, természetes jövedelmei visszaszerzésére; a dualizmus és a paritás fentartása hatalmi kérdés, annak gazdasági és pénzügyi feltételei fogyatékosak, utal a kormány hibás politikájára, mely feladatokkal megterheli az államot, a nélkül, hogy legalább azon jövedelmeket megőrizte volna számára, mik természetszerüleg illetik. Egy eredménynyel szoktak dicsekedni. Az államháztartás rendes kezelésében való egyensulylyal. De ez sincs elérve, még kevésbbé maradandólag biztositva: bár konzumálva lett minden eszköz, a mi erre rendelkezhető volt. Nem is várható siker e sziszifusi munkától, mig általános politikánk olyan, hogy kiadásaink természetes növekedése gyorsabb, mint jövedelmeink. Beszédét a következőleg végzi: Nem egyszer és igen tekintélyes helyről hallottuk, hogy mindennek daczára soha Magyarországnak a külföldön, s különösen Ausztriában oly tekintélye nem volt, mint jelenleg. Ebben van valami igaz. Való az, hogy Ausztriában különösen a kormányelnöknek nagy tekintélye van. És pedig azért, mert azt tapasztalták, hogy mindent keresztül tud vinni, s mindent el tud fogadtatni Magyarországon. Hogy egymagában egyesiti az ország erejét és akaratát. De uraim! ez oly dicsőség, mely igen kétes, melyre nem hiszem, hogy egy államférfiu méltán vágyik.

Mert ez a parlament, és a nemzet gyengeségét jelenti. Megengedem, hogy kivételes alkalmakkor egy vezérlő államférfi mindenható legyen, abszorbeálja önmagába a rendelkezést a nemzet akaratával: de erre csak egy, len jogczim van: nagy sikernek felmutatása, nagy nemzeti aspiráczióknak erős karral felragadása és maradandó valósitása; de ha valahányszor nagy érdekek forogtak koczkán, mindannyiszor a lemondás és a kikerülhetetlen megadás politikájával találkoztunk, akkor uraim! ez a tekintély káros, akkor annak nincs jogos alapja, mert az a nemzet gyengeségére és csüggeteg szivére van épitve. (Zajos helyeslés és tetszés.) Kormányzást elérni, uraim! csak bizalomnak, megtartani csak érdemnek szabad. Mi nem találunk erre alapot a kormány politikája eredményeiben. Mi nem hisszük, hogy ama nagy teendőkben, mik a jövő cziklus alatt fölmerülnek, melyek egyikére az előttem szólók czéloztak, a kormány elegendő határozottságot, előrelátást és önmegtagadást fog tanusitani. Multja alapján ezt meg kell tagadnunk tőle. (Zajos helyeslés.) És midőn önök jelöltjüket felállitották, s a mint óhajtjuk és reméljük, diadalra viszik, ez nem csak azt jelenti, hogy talentumában és megpróbált jellemében teljesen biznak, de jelenti azt, hogy annyi tapasztalás után szemben ezzel a kormánynyal, megmaradnak azon álláspont on, melyet két alkalommal meggyőződésök szerint elfoglaltak.

Élénk helyeslés és éljenzés követte Szilágyi beszédét, mire az **elnök** határozatképen kimondta, hogy a gyülés egyhangulag elfogadja *Kaas* Ivor br. inditványát, mely szerint a párt, mint közjogi ellenzéki alapon álló párt megalakul, s jelöltül *Királyi Pált lépteti föl*. (Éljenzés.) Inditványozza az elnök, hogy küldjön ki az értekezlet egy három tagból álló bizottságot, mely Királyi Pált az értekezlet határozatáról értesitse, őt a jelöltség elfogadására s az értekezleten való megjelenésre kérje föl. (Helyeslés.) A küldöttség tagjaiul Forgó Istvánt, Tömöry Györgyöt és Burszky Károlyt kérte fel.

Kevéssel ezután Királyi Pál a küldöttség kiséretében megjelent a teremben, hol élénk éljenzéssel fogadták. Ennek lecsöndesülése után **Királyi** Pál a következő beszédet mondotta:

Tisztelt választópolgárok! Harmadizben vagyok most szerencsés t. választó társaim körében megjelenni, mint részese az itt nyilvánitott nagybecsü bizalmi kitüntetésnek. De nagy tévedés lenne tőlem e megtiszteltetés igazi forrását másutt keresni, mint ott, a hol azt — fájdalom — keresés nélkül is megtaláljuk, mert bénitó hatását mindnyájan s egyenlően érezzük.

Megtaláljuk az ország komoly és aggasztó helyzetében, mely a polgári foglalkozás minden ágában, a társadalom minden rétegében mint háboritó kisértet képe jelenik meg, hogy megzavarja a családok nyugalmát, meghiusitsa a munka törekvéseit és számüzze a közélet tényezői iránti hitet és bizalmat.

Kilencz éve áll a mostani kormány az ország kormányzatának élén, rendelkezésére állottak és állanak az ország hatalmi és jövedelmi forrásának minden tényezői és eszközei s mindezekkel nem volt képes közügyeink állapotát oly helyzetbe hozni, mely a kormányzat átvételekor tett ünnepélyes igéreteit csak részben is igazolná.

Avagy állami pénzügyeink folytonos sülyedése, gazdasági, társadalmi és erkölcsi hanyatlásunk elszomoritó képe, a szegényedés fenyegető terjedése, lehangoltság, elbátortalanodás, közöny lent, tervtelenség és elbizakodottság fent nem oly tünetek-e a nemzet szenvedő testén, melyek a kormány képtelenségét bizonyitják, — és épen ezért e veszélyes bajok gyökeres gyógyitásán minden hazafinak egész lelkesedéssel törekednie kell, — és e nagy és áldásos munka ideje, a választási jog lelkiismeretes gyakorlása itt van.

Ez volt az én törekvésem czélja is, ez volt munkásságomnak ösztönzője a közjogi alapon álló ellenzék sorában, mint annak egyik igénytelen tagja; és mert ez ünnepélyes alkalommal önök, t. hazafiak engem ismételten is kitüntetnek bizalmukkal, találom én ezen nyilvánitásban ellenzéki pártállásom és ez irányban kifejtett politikai törekvéseim férfias igazolását.

Innét önként következik, hogy a jövőben is, ha t. i. kerületünk választóinak többsége engem tisztelne meg képviseleti mandátumával, csak ezen párt körében foglalnék állást s ezzel karöltve teljesiteném a képviselő kötelességeit; szerintem nincs kitüzött nagy czél csak egyesitett erőkkel közelithető meg; a munka, mely egyesnek erejét mulja, többen fogózkodva belé, sikerrel fejezik be. A lejtőre juttatott közjólét ügyének biztos ösvenyre terelése oly munka, melyet egyes ember, legyen bár sokszorosan lángelme, magára hagyatva, hiába kezd; többen vállvetve a siker reményével küzdhetnek.

Én a jelen helyzetet kielégitőnek nem tartom, annak megváltoztatására tehát azokkal, kik hasonlag éreznek, kik elvben, meggyőződésben társuk, — kezet fogok nyiltan, őszintén határozottan. (Élénk éljenzés.)

A jelölt e beszéde után az értekezlet megválasztotta a működő 100-as nagy bizottságot, élén a következő tisztviselő karral: elnök Kléh István, alelnökök: Anderlik Ede, Barbás József, Cséry Lajos, Gebhardt Lajos, Hubenay József, id. Klenovits György, Tömöry György, Zmeskál István, Zubek Bertalan. Jegyzők: Sigray Pál, Bernáth Béla, Friedvalszky Sándor, Halász Ferencz, pénztáros: Gebhardt József.

Ezzel az értekezlet véget ért.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

— **A pesti ág. evang. egyház** ma d. e. 11 órakor tartotta meg ez évi rendes közgyülését *Busbach* Péter főfelügyelő elnöklete alatt. A presbyteriumnak a közgyülés elé terjesztett jelentéséből kiemeljük, a mit a jelentés maga is első sorban örömmel konstatál, hogy az elmult évben az egyház és iskolái örvendetesen gyarapodtak. Mert mig 1882-ben csak 964 fizető tagja volt az egyháznak, e szám a mult év folyamán 502-vel növekedett, a mi a bevételekben majdnem 1000 frt emelkedést eredményezett. Az elmult évben továbbá nemcsak több rendbeli adományok folytak be, hanem figyelemre méltó hagyományok is tétettek. Az egyház iskoláinak fejlődése is nagy lépést tett előre. Igy az V—VI. leányosztály elkülönittetett, s mint I. és II. polgári osztály rendeztetett be. A nemzeti tornaegylettel a növendékek tanitására a tornázásban szerződés jött létre; a tanitásért az egyház evenként 1200 frtot fizet. A gimnáziumban, e tanévben is, mint az előzőben, 480 növendék van. Az elemi iskolában 687, mig az 1882/83. tanévben csak 669 növendék volt. Megemlékezik még a jelentés a Luther Márton születésének 400-ik évfordulója alkalmából ugy a gimnázium mint az elemi osztályok növendékei által tartott kegyeletes ünnepélyekről s felhivja a közgyülés figyelmét a presbyterium egy elhatározására, mely szerint a templom telepitésének tanulmányozására s konkrét javaslat tételére szükebb bizottságot küldött ki. Az egyház számadásaiból a következő főbb tételeket emlitjük meg: a közös alap bevétele volt 29,263 frt 76 kr, kiadása 563 frt 83 krral kevesebb, a főgimnázium bevétele volt 23,081 frt 61 kr, kiadása ugyanennyi, az elemi iskola bevétele és kiadása 18,952 frt 84 kr. A tisztviselői nyugdijintézet 8158 frt 24 krt vett be, a kiadás 61 frt 54 krral kevesebb. A közgyülés a jelentést tudomásul vevén s a számadásokat jóváhagyván, az Elischer József gimnáziumi tanár lemondása folytán megüresedett tanévi székre *Góbi* Imre soproni lyceumi tanárt választotta meg, valamennyi szavazattal egy ellenében.

— **A m. t. akademia** II. (philos, társadalom- és történettudományi) osztálya e hó 7-én, hétfőn délután 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai a következők: 1. Sólyom-Fekete Zsigmond vendég értekezése: A kunok és avarok nyomai Ausztriában. 2. Fraknói Vilmos r. t.: «A magyarországi pápai követek a mohácsi vész előtt.»

— **A magyar orvosi könyvkiadó társulat** a napokban tartotta évi közgyülését Markusovszky Lajos elnöklete alatt. Az igazgatótanács előterjesztése szerint a folyó 1884. évi könyvilletményt Krafft-Ebing elmebetegek tankönyvének első kötete s Parkes angol tudósnak «A Manual of Practical Hygiene» czimü közegészségtani kézikönyve fogja képezni, mely utóbbinak forditását dr. Rózsahegyi Aladár vállalta magára. A jövő évi folyamokra főkép a kórbonctant és sebészetet tárgyaló müvek szemeltettek ki, valamint az általános kórtant s a magyarhoni ásványvizeket és fürdőket illető eredeti munkákra is van kilátás. A lefolyt évben 5 uj alapitó tag lépett az egyesületbe, kikkel az alapitó tagok száma épen 100-ra emelkedett. A rendes tagok 63-mal szaporodtak s tagdijak fejében 6158 frt 50 kr folyt be, a mult évi pénztári forgalom 17,032 frt 95 kr volt s rendelkezésre áll 10,258 frt. A társulat alaptőkéje 35,060 frtot tesz. Az alapitó tagok sorából Diescher János s a rendes tagok közül 5 halt el. Az összes jelentéseket a közgyülés helyesléssel vette tudomásul. A megüresedett másodtitkári állásra egyhangulag Högyes Endrét az eddigi helyettes másodtitkárt választották meg, a szabályszerüen kilépett igazgatótanácsbeli tagok helyére pedig Korányi Frigyes, Lumniczer Sándor, Balogh Kálmán, Lenhossék József, Chyzer Kornél, Tauscher, Konrád M., Kiug N. és Bokai A. választattak be. Végül elhatároztatott, hogy az 1885-iki orsz. kiállitáson a társulat eddigi kiadványai ki fognak állittatni.

— **A szatmármegyei** róm. kath. néptanitó egyesület april 16-án fogja tartani évi tisztujitó közgyülését, Szatmáron a róm. kath. elemi népiskola épületében.

— **A magyar mérnök- és épitész-egylet** mü- és középitési szakosztályai e hó 7-én (hétfőn) d. u. 6½ órakor az egyesület helyiségében (csillag-utcza 12. sz. a.) szakülést tartanak, melynek tárgyai: 1. *Tankó* Sámuel értekezése «a középkori német kőfaragó szövetkezetekről.» 2. A dijszabályzat ügyének tárgyalása.

— **Kalaposok gyülése** akart lenni ma a rózsa-utcza egyik vendéglőjében, hol a czipész-segédek betegsegélyző egyletének helyisége van. Az a kevés tag, a ki délután 4 órára megjelent, szépen vasalt, uj kalappal jött a korcsmába, a mi magában véve elég bizonyiték arra, hogy nem anarchista érzelmü és gondolkozásu emberekkel van dolgunk, hanem olyanokkal, kik semminemü verekedésre vezető jelenetet nem fognak inscenirozni s mégis a rendőrség a kerületi kapitánynyal, s több titkos rendőrrel jelent meg — a minek láttára a gyülés egybehivói jobbnak látták kijelenteni, hogy a gyülés részvéthiány miatt nem tartatik meg. Csakugyan oly kevesen voltak, hogy lehetetlen volt gyülést tartani. Alighanem az anarchisztikus állapotnak kell ezt betudni; a kalapos segédek jobbnak találták távol maradni.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Schenk Hugo**, a bécsi asszonygyilkos és társa Schlosssarek Károly kivégeztetése — mint értesülünk — e hó 18-dika előtt nem fog megtörténni. Bécsi jogászkörökben biztosnak tartják, hogy Schenk Károlynak, a harmadsorban bünösnek, az uralkodó kegyelmet fogadni. Legalábbb a törvényszék kegyelemre terjeszté föl e különben is mellbeteg gonosztevőt. Schenk Hugó és Schlosszarek sorsa fölött, mint mondják, a korona már döntött, de az itélet végrehajtása a nagyhét miatt késik husvét utánig s akkor ismét a trónörökös nevenapjának közbejötte miatt halasztják el a jusztifikácziót.

— **A nagy-szebeni gyilkosokról.** A vizsgálatot maholnap befejezik, noha sok dolgot nem birt kideriteni az erélyes vizsgálóbiró. Különösen a Morlin Rudolf bünrészessége nincs bebizonyitva, mert Kleeberg terhelő vallomásával szemben u akacsul tagadja, hogy ő volt értelmi szerzője a gyilkosságnak. A mióta befogták, sok följelentést tettek ellene csalás és sikkasztás miatt. Alibijét félig-meddig igazolta s a végtárgyaláson sok dolga lesz vele a törvényszéknek.

GYÁSZROVAT.

Mádi Sándor kecskeméti köztiszteletü iparos, a kaszinóban hirtelen szélhüdéstől éretve, vidám társaság közepett, élete 74. évében meghalt. A közkedveltségü öreg ur elhunyta mély részvétet kelt egész Kecskeméten.

Csánki Benjámin füzes-gyarmathi helv. hitv. lelkész és a békés-bánáti ref. egyház volt tanács birája, élete 66. évében elhunyt.

Lübek, ápr. 6. *Geibel* Emánuel ma reggel meghalt.

Geibel Emánuel egyike a jelenkor legkedveltebb német költőinek, szül. Lübeckben 1815. október 18-án. Tanulmányai végzése után Savigny közvetitésére 1835-ben az athenei orosz követ, Katakazi hg házánál lett nevelő, mely helyzetében bő alkalma nyilt tudományos kutatásokra és önmüvelésre. A negyvenes évek elején visszatérve szülővárosába, mint tudományos iró lépett fel, majd csakhamar megjelentek első költeményei, melyek oly jelét árulták el a nagy tehetségnek, hogy a porosz király 1843-tól 300 tallér évdijat adott neki. Irodalmi körökkel folyton érintkezve, csakis a költészetnek és tudománynak élvén, nyugodtan járta pályáját és 1852-ben Münchenben az aesthetika tanára lett s e tanszéket mindaddig közelismerésre töltötte be, mig hajló kora vissza nem kényszerité őt szülővárosába Lübeckbe, a hol derült öregségben ma meghalt. Scheffelt, a «Gaudeamus» költőjét kivéve, modern német poeta alig tudott ugy a german szivekhez zólani, mint Geibel. Sokat dolgozott életében és hogy a sok munka közül mást ne emlitsünk, csak verseit, ez erőteljes, de mégis szelid dalok és elbeszélő költemények közel száz kiadást értek. Drámai müveiben, melyek alkotásánál inkább a tudás, mint a belső lendület vitte őt, sokkal kisebb, s ezt elismerik a németek is, a kik oly nagyot látnak benne. Mi magyarok kevés érzékkel birunk Geibel tősgyökeres germán egyénisége iránt, de költészete mégis ismerős a modern nemzedékben, ha máshonnan nem, a középiskolai német olvasó könyvekből, melyek, kivált a 60-as évekből ránk maradottak, bő helylyel és elismeréssel adóztak a német nemzeti poetának.)

TÁVIRATOK.

Bécs, ápr. 6. B. Corr. Az Armee-Verordnungsblatt ma kiadott száma jelenti *Galgótzy* Antal vezérőrnagynak, a 6. hegyi dandár parancsnokának, a II. osztályu vaskoronarenddel és hadidiszitménynyel való kitüntetését; a nyugállományba átvétetett: *Schäffer* Nándor ezredes a müszaki karban; heerwarti *Haásey* János lovag, miniszteri tanácsos, főnöke a hadügyminiszterium 15. osztályának; továbbá *Kaltnecker* Robert katonai épitészeti főigazgatónak, és végre *Senautka* Alajos, tengerészeti főbiztos és a közös hadügyi miniszterium 8-ik, tengerészeti osztályának főnöke.

Bécs, ápr. 6. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egy ideváló publiczistának érdekes beszélgetése volt *Jonin* urral, az ismert orosz diplomatával.

Eleintén a bolgár sajtóviszonyokról beszélgettek s arról, hogy a külföldi sajtót hogyan informálják az ország viszonyairól. A társalgásnak erről a részéről csak annyit emlitünk, hogy Jonin ur mindkét irányban sok javitani valót talált.

A beszélgetők áttértek ezután Bulgária politikai viszonyaira. Jonin ur a Katkov-féle eszmék hivének vallotta magát. Ennélfogva természetes, hogy a tirnovai alkotmányban sokkal kevesebbet lát, mint megfelelő államforma ideálját egy nemrég fölszabadult ország páratlan népe számára. De Bulgáriában hisznek ez alkotmány csodás erejében s egyelőre nem is lehet mást tenni, mint elfogadni becsületesen ezt azt alapot, mert Bulgária fejlődését semmi sem zavarja ugy, mint állami intézményeinek gyakori változása. Az a fiatal ország már eddig is harminczhét minisztert koptatott el! Türelem, kitartás, állandóság, ezek a jelszavak, melyeknek szem előtt tartását nem ajánlhatja eléggé Jonin ur Sándor fejedelemnek és a bolgár népnek.

A fejedelem, kivel most a legjobb lábon áll, azt mondta neki bucsuzásakor, hogy teljesen megbarátkozott az alkotmányossággal. Jonin ur a konstituczionalizmust tartja a mostani viszonyok közt legjobbnak s az országra és fejedelemre leghasznosabbnak, bármily nagyok is amaz áldozatok, melyeket az alkotmányos formák kényszere követel egy fiatal, tettrevágyó férfitól. Óhajtja azt is, hogy a Czankov-kormány megmaradjon. Czankov igen tehetséges és jellemes ember; a kabinet többi tagjai is igen tiszteletreméltó férfiak, mert az elveihez ragaszkodó miniszterelnök nem is türne meg maga körül méltatlanokat. Ellenségei, hogy őt Czankovtól elszakitsák, mindenféle ármányokat szőttek, melyek ellen határozottan tiltakozott. Csak Bulgária vallaná kárát, ha a Czankov-kormányt Karavelov-kabinet váltaná föl s igen rossz barátai lehettek a fejedelemnek azok, a kik Czankov távolléte alatt rábirták őt arra, hogy Karavelovot kihallgatáson fogadja. Semmi alkotmánykisérlet, semmi kormányváltozás! — Ha a fejedelem és az ország hü marad ehhez a jelszóhoz, akkor Bulgária nyugodt fejlődésnek indul. *Kálnoky* gróf, kivel Jonin ur Bécsben létekor találkozott, szintén szükségesnek tartja Bulgáriára nézve mostani viszonyainak és intézményeinek állandóságát. S Jonin ur a külügyminiszterrel folytatott beszélgetése alapján örömmel konstatálta, hogy Bulgáriát illetőleg teljesen egyetért az osztrák-magyar és az orosz diplomáczia. Hozzátette, hogy a Balkánfélszigetnek minden pontján össze lehet egyeztetni Ausztria-Magyarország és Oroszország érdekeit s hogy ő ama politikusok közül való, a kik ezt mindenekfölött óhajtják.

Arra a kérdésre, hogy mennyiben volt komoly az a terv, hogy a Sándor fejedelem trónjára *Valdemár* dán herczeget ültessék, jóizü nevetéssel mondá Jonior ur, hogy ma már nem képzel embert, a ki elhigyje ezt a mesét, melyet a fejedelem állitólagos barátai találtak ki. A bolgár népről, konzervativ hajlamairól, békeszeretetéről nagy elismeréssel nyilatkozott az oroszdiplomata. A kelet-ruméliai unionista meetingeket azok müvének tartja, kik *Vogorides* hg. megválasztását ellenzik s őt gyöngének hiresztelik. A szófiai népgyülés természetes visszhangja a keletruméliai nyilatkozatoknak. Jonin ur nem hiszi, hogy ennek a mozgalomnak aktualis politikai jelentősége volna a jövőre és a jelenre nézve, mert a hatalmak mind megegyeznek abban, hogy a kelet békéjét meg kell őrizni. Hogy a keleti apró államoknak mindenféle kivánságaik vannak, melyeket megvalósitani törekszenek, azt nem lehet tőlük rossz néven venni. A Balkán-félsziget államainak az a föladatuk, hogy komolyan munkálkodjanak kulturájuk és jólétük emelésén. Jonin ur maga sem tudja, hogy elfoglalja-e az idén uj állását Rio de Janeiróban.

Bécs, április 6. (Az «Egyetértés» távirata.) Dr. *Kuranda* képvi elő temetése délelőtt, tiz órára volt kitüzve, de már jóval előbb annyi részvevő gyült a különben tágas lakásba, hogy sokan csak az utczán foglalhattak állást. Ott voltak a ravatal körül: Pino báró kereskedelmi miniszter, Schmerling lovag, dr. Glaser Gyula államügyész, Hoffmann báró főintendans, Uhl polgármester dr. Prix alpolgármesterrel és számos községi képviselővel, Königswarter báró, Neumann udvari tanácsos, Krticzka rendőrigazgató, dr. Herbst dr. Sturm, dr. Kopp József, Chlumeczky lovag, Suesz Ede, Czartoriszky herczeg képviselők, Wertheimer lovag és több más előkelőség. A koporsó mellett az éjszaki vasut, a város és az izraelita hitközség tisztviselői állottak sort. Tiz óra előtt gyászdalt énekelt Singer főkántor s a koporsót levitték a halottas kocsira. Azután megindult a menet. A koporsót dr. Kuranda három fia követte, utánuk ment Uhl polgármester, az egyesült baloldal elöljárósága élén dr. Herbsttel, az izraelita hitközség elöljáróságának tagjai, a képviselők, a községi tanácsosok s a többi részvevők csaknem végtelen sorban. A rokkantak házáig gyalog ment a gyászkiséret. A temetőben dr. Jellinek és dr. Gudemann főrabbik meg dr. Herbst mondottak gyászbeszédeket. A szertartás 12 órakor ért véget.

Trieszt, ápr. 6. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma este nyolcz órakor *petárda robbant* szét a nagy kaszárnya előtt, de senkiben sem tett kárt.

Brünn, ápr. 6. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A prágai országos törvényszék megkeresésére letartóztatták itt ma éjszaka *Ploch* Antal takácslegényt, az *anarchista* mozgalom egy elszánt terjesztőjét. Holnap Prágába küldik.

Róma, ápr. 6. (O. É.) *A magyar mérnök- és épitészegylet* kiránduló tagjai Florenzből 2 napi kellemes időzés után ma ide érkeztek és az itteni magyar telep részéről *Bossányi*, *Radó*, *Körösy* és *Szabó* urak által szivélyesen fogadtattak. A társaság tagjai, kik a legjobb egészségben vannak, a «Minerva» vendégfogadóban vettek lakást. A kirándulók a mai napot igen kellemesen töltötték el.

Stockholm, ápr. 6. Hivatalos oldalról teljesen alaptalannak nyilvánitják ama hirlapi közleményt, hogy a norvég kormány bizonyos külföldi kormányokhoz kérdést intézett volna az iránt, vajjon a norvég konfliktus ügyében számithat-e az illető kormányok támogatására.

Berlin, ápr. 6. (Az «Egyetértés» távirata.) A porosz kormányválság egyelőre még függőben van. A *National Zeitung* azt irja, hogy *Puttkamer* állása meg van ingatva; másfelől *Scholcz* pénzügyminisztert tartják jövendőbeli miniszterelnöknek. Általában azt hiszik, hogy május közepén föloszlatják a birodalmi gyülést.

Berlin, ápr. 6. (Az «Egyetértés» távirata.) *Vilmos* német császár egészségi állapota egyre javul, a mult éjszaka nyugodtan aludt s reggel az uralkodó család tagjait fogadta.

Pétervár, ápr. 6. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Pekingből jelentik, hogy a khinai kormány Tesing-Tufu és Yarkand közt megerősiti a birodalom nyugoti határát. Az orosz határ közelében tábort ütnek.

Konstantinápoly, ápr. 6. Mint hirlik, a legujabb intézkedések szerint *Ghazi Mukthar* pasa két császári hadsegéd és *Ibrahim* effendi, a nagykövetek bemutatója kiséretében a «Stambul» yachton Várnáig utazik *Rudolf* trónörökös és *Stefánia* trónörökösné elé, hogy őket a szultán nevében üdvözölje. A brusszai főkormányzó utasitást kapott, hogy a trónörököspár fogadására megtegye a kellő intézkedéseket és esetleg megfelelő szállásról is gondoskodjék.

KÖZGAZDASÁG.

Szabadka, ápr. 6. A *budapest-zimonyi* vonalnak első szakasza (egész Topolyáig), ennek soroksári kavicsbányái és kiskőrös-kalocsai szárnyvonala, összesen tehát 240 kilométernyi részére a központi telekkönyvezés alapját képező zármunkálatok hitelesitése ma Szabadkán befejeztetett. Nem érdektelen statisztikai adat, hogy ezen legutóbb épült vasut az, a mely Budapest határában hitelesitve van. A hitelesitő küldöttség elnöke *Dévány* Henrik igazságügyminiszteri osztálytanácsos volt, a ki hitelesitő mérnökké *Devecsics* fővárosi mérnököt nevezte ki; a közlekedési miniszterium részéről *Meczner* felügyelő, *Reviczky* titkár és *Pumb* főmérnök voltak kirendelve. — Jelen voltak: dr. *Szivák* Imre és dr. *Szlávy* Olivér jogbiztosok, a fővállalat épitési osztálya részéről *Schwartz* Sándor főmérnök, a kisajátitás müszaki munkálatait vezető lovag *Hübner* Ferencz mérnök. Csupán egyetlen érdemleges ellenvetés tétetett. Egyébkint két heti fáradságos munka, szorgos felmérések és számitások alapján az összes zármunkálatok hitelesittettek és az illető vidéki telekkönyvi hatóságok kiküldötteinek átadattak. A vasut második szakasza néhány hét mulva és a harmadik rész is még ez évben fog hitelesittetni.

Bécs, ápr. 6. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Értéktőzsde**. A vasárnapi tőzsde kezdetben gyengült a magyar képviselőházba történtekre és a német császár ujabb betegségére, később a párisi jegyzésekre javulás állott be. **12 órakor zárultak**: Osztrák hitelrészvény 320.30, *magyar hitelbank* 319.75, angol-osztrák bank 119.60, unió bank 109.90, bankegyesület 107.70, osztr. tartom. bank 114 40, tramway részv. 210.50, osztrák-magyar államvaspálya 318.10, Károly-Lajos vasut 294,25, elbavölgyi vasut 195, májusi járadék 79.85, *magyar 5 százalékos papirjáradék* 88.60. *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.85, osztrák aranyjáradék 101.80, ezüst járadék 81. *Zárlat után*: Osztrák hitelrészvény 320, tramvay részv. 211.10, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.85.

Bécs, ápr. 6. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Gabnatőzsde**. A nyomott new-yorki jegyzésre az irányzat igen bágyadt; csupán *buza*, őszre 10.06—10.04, máju—juniusra 6.83—6.80, jött forgalomba. A többiben nem volt kötés, a tegnapi árfolyamok változatlanul maradtak és névlegesek.

Pétervár, ápr. 6. Alaptalan az a hir, mintha az orosz kölcsön megköttetett volna.

Páris, ápr. 4. (Esti terménytőzsde.) *Buza* folyó hóra 22.— frank (= 10.59 frt), májusra 22.25 frank (= 10.70 frt), májustól 4 hóra 22.75 frank (= 10.94 forint). julius—augusztusra 23.— frk (= 11.06 frt). — *Liszt* folyó hóra 46.75 frk (= 14.13 forint), májusra 47.30 frk (= 14.29 frt), májustól 4 hóra 48.30 frk (= 14.99 forint), julius—augusztusra 49.— frk (= 15.02 frt). — *Olaj* folyó hóra 68.25 frk (= 32.83 frt), májusra 68.50 frk (= 32.95 frt), májustól 4 hóra 69.50 frk (= 33.43 frt), utolsó 4 hóra 71.50 frk (= 34.39 forint). — *Szesz* folyó hóra —.— frk (= —.— forint), májusra —.— frk (= —.— frt), májustól 4 hóra —.— frk (= —.— frt), utolsó 4 hóra —.— frank (= —.— forint). — (Átszámitási árfolyam 100 frk vista 48.10 frt.) Szállitá i dij: Budapestről 8.27 frk = 3.93 frt. Bécsből 7.87 frank = 3.74 forint.

Newyork, április 4. (Kabelsürgöny.) Petroleum Newyorkban áprilisra 8⅝, Philadelphiában áprilisra 8⅛. Liszt 3.35. Piros őszi buza helyben 97¼ (=8 87 frt), áprilisra 96¼ (= 8.84 forint) májusra 98¼ (=8.93 frt), juniusra 99⅞ (=9.08 frt) 100 kilókint. Tengeri 56½ — Gabona-fuvardij imperial-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkke 2¼ (= 0.64 frt) 100 kilókint.

A vámháboru.

A tegnapi napon lépett érvénybe Alsó-Ausztria helytartójának rendelete, mely szerint a Pozsonyból Bécsnek szállitott szarvasmarhákat Marcheggben ki kell rakni és szemle alá bocsájtani, és melynek értelmében a Pozsonyban kiállitott marhalevelek Ausztriában érvénytelenek és végre mely a szarvasmarha gyalog-felhajtását Magyarország és Ausztria között beszünteti. A helytartóság rendelete azonban még a legközelebbi napokban alig fog alkalmaztatni, mert a hizómarha a kiállitás következtében Bécs város husszükséglete erre a hétre fedezve van és nagyobb felhozatalok Magyarországból ott most feleslegesek volnának. Egészen másként lesznek a viszonyok e hó 15-től kezdve, a mely napon a pozsonyi vásárt megnyitják. Addig is osztrák részen mit sem törődve a magyar kormány tiltakozásaival, minden előkészületet megtesznek arra nézve, hogy a rendelet végrehajtása akadálytalanul történhessék. — *Marchegg*-ből jelentik, hogy tegnap egy hatósági bizottság jelent meg, melyben de *Serres* az osztrák-magyar államvasut-társaság vezérigazgatója, ugyszintén az állam- és északi vasut mérnökei, valamint az állami vasutak igazgatóságának egy kiküldöttje vettek részt, hogy a marharakodó helyét és épitését megállapitsák. A kijelölt hely mintegy 250 méternyire fekszik a vasuttesttől és körülbelül 500 méterre az állomástól Lassee irányában. A tegnapi napon már megkezdték a munkálatokat és kijelölték a rakodót a vasuttal összekötő uj vágánynak irányát. A munkálatokat e hó 14-nek délutánjáig be kell fejezni, mert a rakodón már 15-ikétől megkezdik a funkcziót. *E hó 15-ikéig minden Pozsonyból jövő szarvasmarha-szállitmányt föltétlenül visszautasitják és erre ama vonatkozólag az állomási hivatal a legszigorubb utasitásokat kapta.*

Pozsonyban eközben szintén folynak a munkálatok a marhavásár felállitása iránt és a közlekedési miniszterium tegnap a marhavásárra távirda- és posta-állomást engedélyezett. A pozsonyi polgármester távirati megkeresést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben a hatóság nevében kéri, hogy minden alkotmányos és törvényes lépést tegyen meg az iránt, hogy az alsó-ausztriai helytartó rendelete visszavonassék.

Alsó-Ausztria helytartójának rendelete még mindig izgatottságban tartja az érdekelt köröket. A viszály, mely e miatt Ausztria- és Magyarország kormányai között keletkezett, élénken foglalkoztatja ugy a magyar, mint az osztrák sajtót és a mai bécsi lapok is majd kivétel nélkül erről vezérczikkeznek.

A Neue Freie Presse mai számát az e tárgyban irt vezérczikke miatt a bécsi ügyészség *lefoglalta*. A konfiskált vezérczikk igy szólott:

Mindazok után, a mik ma a magyar képviselőházban történtek, különösen Tisza nyilatkozata után semmi kétséget sem szenvedhet többé, hogy a bécsi marhavásári szabályzat helyi kérdése komoly összeütközéssé fejlődött a magyar és az osztrák kormány közt. A mint a kormány egy idő óta sok más dolgot illetőleg abban tetszeleg magának, hogy oly ügyeket, melyek Bécs város életérdekeit illetik, s melyeknek rendezés végett természetüknél fogva a városi képviselet hatáskörébe kellene tartozni, a bécsi községgel ellentétesen rendszabályoz: ugy a bécsi marhavásári szabályzat kibocsátásánál is figyelmen kivül hagyta a városi tanács sok indokolt ellenvetését, minek következményei már mutatkoznak. A forgalom, mely semmi iránt sem érzékeny anynyira, mint erőszakos beavatkozások iránt, azon van, hogy Falkenhayn gróf hatalma alól kibontakozzék, s minél inkább igyekszik a kormány saját rendszabályának e következményét, mely a birodalmi székvárosra nézve könnyen végzetessé válhatik, elháritani, vagy vele szembeszállni, annál inkább bonyolódik a megteremtett helyzet s annál több ellennel kell megküzdenie. Nem titok s a kormány maga sem titkolta, hogy az alsó-ausztriai helytartóság rendelete, mely az alsó-ausztria-magyarországi határon át szillitandó vágó marhára vonatkozólag számos állatorvos-rendőri intézkedést tartalmaz s mely ma oly hatalmas interpalláczió-vihart idézett elő a magyar képviselőházban, *nem a marhavész behurczolása, hanem ama kisérlet ellen van intézve, hogy Pozsonyban vágó marhavásár* rendeztessék be s hogy Bécs városnak hussal való ellátása onnan történjék, a hol a bécsi marhavásári szabályzat s az osztrák földmivelési miniszter rendszabályai senkinek sem árthatnak. Sem a magyar sajtónak, sem a magyar képviselőháznak nem menthatunk ellent, ha az alsó-ausztriai helytartóság rendeletéből, mely erélyes reklamácziók tárgyát képezi, főkép azt a czélzatot olvassák ki és azt a szándékot, hogy egy nagy pozsonyi marhavásár az által akadályoztassék meg, hogy a Pozsonyból Bécsbe való marhaszállitás elé a Marcheggen át irányuló vasuti szállitás korlátozása és számos más költséges és hosszadalmas állatorvosrendőri rendszabályok által oly akadályok gördittetnek, hogy a tulajdonosok a bécsi marhavásári szabályzatot kisebb bajnak tekintsék s marhájukat végre mégis a bécsi marhavásárra küldjék. Azt a kérdést, hogy ez által a Magyarországgal kötött vám- és kereskedelmi szövetség, a mint azt a magyar parliament és a magyar kormány állitják, megsértetett-e, ma még nem akarjuk fejtegetni. Mert feltéve, hogy e rendelet nem ütköznék e szerződésbe s a kormányt a marhavész elháritása végett alkotott osztrák törvény erre feljogositaná, *ugy annak még is oly gyülöletes éle van Magyarország ellen*, hogy reklamácziókat és represszáliákat bizton várni lehetett s a kérdés most az, vajjon odáig kellett-e az ügynek fajulnia, vajjon csakugyan osztrák érdek-e az, melyet kormányunknak e konfliktusnál, mely közte és a magyar kormány közt kitört, védeni kell.

Ha a reichsrath ép ugy együtt volna, mint a magyar képviselőház, s az alsó-ausztriai helytartóság rendelete a mi képviselőházunkban kerülne szőnyegre, — ugy Falkenhayn gróf rendszabályai mellett a pártok aligha nyilatkoznának oly egyértelmüleg, mint Tisza reklamáczióját támogatták. A bécsi vásári szabályzatot, melynek oltalmára a szóban levő rendelet kibocsáttatott, Bécsben sem pártolják sokan. E vásári szabályzat nélkül soha senkinek sem jutott volna eszébe, hogy Bécset Pozsonyból kell hussal ellátni, azaz a dolgok természetes rendjét senki sem forgatta volna föl. Ezt a vásári szabályzatot, mely különben sok hasznos intézkedést is tartalmaz, egészben véve az a szellem hatja át, mely az egész osztrák gazdasági törvényeken uralkodik, az a hiu ábránd, hogy az államnak az anyagi érdekek terén mindent, de mindent a szakaszok kaptafájára kell ütni, s hogy a kormánynak az állampolgár részére az intéző gondviselésnek kell lennie. Ezt a vásári szabályzatot, melynek első sorban a város érdekeit kellene előmozditania, a belföldi állattenyésztők állitólagos érdekei, azaz a reichsrathban domináló nagybirtokosok kelleténél nagyobb mérvben befolyásolták s az a törekvés, hogy a bécsi vágómarhavásár szintén ez érdekek előmozditására alakittassék át, összeütközést szült a községtanácscsal, a lakossággal és most Magyarországgal. *Az osztrák kormányt semmi sem kényszeritené arra, hogy a bécsi vásárt a pozsonyi verseny ellen védje, ha maga meg nem sértette volna mindazokat az érdekeket, melyek Pozsonyban ellene szövetkezni akarnak.* A magyar állattenyésztők nem kerülnék a bécsi piaczot, ha a kormány innen el nem riasztotta volna őket. Nagyon kétséges, hogy a vásári szabályzat kifogásolt tételei mind érdekében vannak-e valakinek, miután a termelők épugy perhorreskálják, mint a fogyasztók. Az osztrák nép ennél fogva nagyon vegyes érzelemmel kiséri a kormányunk és a magyar kormány közt folyó harczot. A kormánynak itt nem osztrák érdeket, hanem saját hibáját kell védelmeznie, s mig Tiszát egész Magyarország támogatja, mivel a vám és kereskedelmi szerződés megszegése miatt emel vádat, addig Taaffe gróf mögött senki sem áll, csak Falkenhayn gróf.

Nagyon tartunk tőle, hogy ebből az összeütközésből kormányunk nem nagy dicsőséggel fog visszatérni. Ha már oly esetekben is éreztük Magyarország tulsulyát, melyeknél csakugyan osztrák érdekek voltak veszélyeztetve, s az igazság a mi részünkön volt, mennyivel erősebb lesz Magyarország most, midőn Bécs érdeke éppen olyan mint az övé s az igazság legalább is kétséges? *Mi nem is óhajtjuk, hogy az osztrák kormány győzzön.* Ha a megtámadt szabályzat érvényben marad s Tisza, mint ma kijelenté, retorziókhoz nyul, oly állapot fejlődik, melyet a vám- és kereskedelmi szövetséggel megegyeztetni nem lehet. Senki sem huzna belőle hasznot, mint ama chauvinisztikus irány Magyarországban, mely már évek óta követeli, hogy a Lajthánál vámsorompó állittassék föl, a mely az utolsó kapcsot is szét akarja tépni, mely a monarchia két felét még összeköti. A kár, melyet Magyarország ezáltal szenvedne, mindenesetre igen nagy volna, de vajjon Magyarország kára pótolná-e azt az anyagi veszteséget, melyet ipari termelésünk szenvedne? Ritkán boszulta meg magát egy tévedés oly gyorsan és oly nagyon, mint ebben az esetben. Bármennyire megszégyenitő is ránk nézve az, hogy a magyar kormány egy szavának belügyünkben esetleg nagyobb hatása lesz mint a birodalmi székváros és a nép nagyrésze tiltakozásának, de még is jobb, ha kormányunkat ezen az uton világositják föl arról, hogy egy miniszter akarata a gazdasági törvényeket nem változtathatja meg, mint ha ez általában nem történik. Lehet, hogy okulni fognak ezen a jövőre nézve. Mert Falkanhayn gróf oly rendithetetlen bátorsággal, a mely megrémit, épen most készül egészen más gazdasági viszonyokat is megbolygatni, s oly teoriákat akar megvalósitani, melyek eddig csak bizonyos várakban a mulatságok költségeit szokták födözni. A kisérletek balsikere, melyet a marhavásári rendszabálylyal elért, talán ovatosságra és arra fogja inteni, hogy saját itélő képességében ne bizzék. Intéző hatalmát olyannak tartják, hogy ezt az eredményt Ausztria látszólagos megaláztatásával sem tartjuk tuldrágán megfizetve.

*

A **Fremdenblatt** tagadja, hogy az alsó-ausztriai helytartóság rendelete akár a magyar marhakereskedelmet, akár a magyar marhahizlalást veszélyeztetné. *A rendelet szerinte a magyar marhaszállitást Bécsbe nem is érinti*, s szerfölött csodálkozik, hogy Apponyi gróf hogyan beszélhetett a képviselőházban a vám- és kereskedelmi szerződés eklatans megsértéséről. A helytartósági rendelet az eddigi viszonyokat legkevésbbé sem alterálja, hanem csak a hus-bizományosok s az ezekkel szövetségre lépett hizlalók terveit hiusitja meg. Az állatorvos-rendőri intézkedéseket, melyeket a rendelet tartalmaz, azzal akarja indokolni, hogy Pozsonyban eddig marhavásár nem volt, s igy Alsó-Ausztriának és Bécsnek előre kell gondoskodnia ama veszélyek elháritásáról, melyek az ily rögtönzéssel szerinte járni szoktak. De ha sikerül valakinek bebizonyitani, hogy a rendelet csakugyan a vám- és kereskedelmi szövetségbe ütközik, ugy, folytatja az idézett lap, nem fog annak érvényben hagyása mellett szólni. Ha csak néhány pontja ütközik a szövetségbe, módositását nem fogja ellenezni, mert nem akarja, hogy Ausztria és Magyarország közt összeütközés támadjon, annál kevésbbé, mert azt hiszi, hogy senki sincs Ausztriában, a ki a kiegyezési törvény tiszteletben tartásának fontosságától áthatva nem volna. Hiszi, hogy ha a helytartó rendelete részben vagy egészben elejtetik is, hogy akkor az osztrák kormány még mindig fog elég eszközt és módot találni, hogy a bécsi marhavásárt megvédje.

*

A **Deutsche Zeitung** azt mondja, hogy a budapesti és a bécsi kormány közt kitört konfliktus alkalmából szükséges e konfliktus előzményeit szemügyre venni. Az osztrák kormány évekkel ezelőtt a bécsi marhavásár visszásságain uj vásár-szabályzat életbeléptetése által kivánt segiteni. Ennek minden szakaszát ő sem helyeselheti — de, irja továbbá — annyit azonban mégis meg kell engednünk, hogy e szabályzat életbeléptetése az osztrák hatóságok jogában állott, és hogy ez intézmény semmi tekintetben sem támadta meg a magyarországi marha-tenyésztőket. Igaz, hogy a vásár-szabályzat a marhakereskedelemnek sok nehézséget okoz, de e nehézségek az összes vásárforgalmat egyaránt érintik, az osztrák árut épugy, mint a magyarországit. Erre ideváló kereskedők a pozsonyi marhavásár tervét gondolták ki. A magyar területen levő Pozsonyból Bécs városa élelmezésének és a kivitelnek szánt marhavásárt akarták létesiteni. A Lajtán tul csakhamar fölismerték e kedvező alkalmat s azt, a mit a gabonakereskedelem terén daczára minden fáradozásuknak, nem érhették el, azt egyszerre el akarták érni. Ha a gabnakereskedés terén, a magyar jelszó az volt: «Budapest Bécs ellen», a marhakereskedésre nézve azt akarták, hogy a jelszó: «Pozsony Bécs ellen» legyen. Az osztrák kormánynak azt ellensulyozni kellett. Mivel az ellensulyozásra választott eszköz épen Possinger helytartó rendeletéből áll, kitünik, hogy e rendelet nem involvál Magyarország ellen való támadást, hanem épen egy magyar támadás elleni óvintézkedést képez. Igaz, hogy e rendelet felette szigoru. Mindazáltal e rendeletből kitetszik, hogy nem az a czélja, hogy a magyarországi marhának a bécsi piaczra való hozatalát megakadályozza, hanem az, hogy a Bécs város részére Pozsonyban léte itendő vásárt ne engedjék meg.

Ha államok közt fönforgó konfliktusok biróság elé kerülnének, a fönforgó esetben meg kellene vizsgálni, vajjon e rendelet határozmányai ellentétben állanak-e a vám- és kereskedelmi szerződés határozmányaival. A két szerződés beható tanulmányozása után a kérdésre tagadólag kell válaszolnunk.

*

A **Presse** annak előre bocsátása után, hogy sem Apponyi, sem Falk harczi fenyegetéseitől nem ijed és hogy Tiszának erélyes nyilatkozatán az ülésszak berekesztése és a választások előtt csodálkozni nem lehet, erős védelmébe veszi Possinger alsó-ausztriai helytartót, a kiről föl nem teheti, hogy famózus rendeletét a törvények ismerete és a viszonyok pontos megfigyelése nélkül bocsátotta volna ki. Elismeri, hogy a magyar kormánynak, ha azt hiszi, hogy érdekei meg vannak támadva, jogában áll azoknak védelmére kelni, s abbeli meggyőződését fejezi ki, hogy az osztrák kormány a magyar kormány ellenvetéseit és az ezeket kisérő indokokat komolyan meg fogja fontolni s ha meggyőződik róla, hogy a magyar kormány ellenvetései alaposak, bizonyára nem fog vonakodni a helytartó rendeletét visszavonatni. De ha az osztrák kormány a magyar kormány ellenvetéseit alaposaknak el nem ismerné s a rendeletet érvényben hagyná, és a magyar kormány még is a saját nézetét mondaná helyesnek, az ily egyoldalu magyarázat homlokegyenest ellenkeznék a vám- és kereskedelmi szerződés világos szakaszaival s a magyar kormány ugyanabba a hibába esnék, melylyel most az osztrák kormányt vádolják. A rendelet történetének ismertetése után végül azt a meggyőződését fejezi ki az idézett lap, hogy minél higgadtabban fogadják Ausztriában a zajt, melyet a magyarok e rendelet miatt ütnek, annál inkább meg fognak a magyar államférfiak győződni arról, hogy semmi sem terveztetett, ami általános magyar érdekeket sérthetne; s annál inkább be fogják látni, hogy a bécsi marhavásár a termelők előtt most is ugy nyitva áll, mint azelőtt, s hogy csak egyesek önzése az, a mi egy bécsi belügyet nemzetközi ügygyé igyekezett felfujni.

*

A **Neues Wiener Tagblatt** czikkében ezeket mondja: A magyar álattenyésztők és marhakereskedők öntudatos föllépését — melylyel Pozsonyban marhavásárt létesitettek — nem lehet helyeselni. A monarchia két része kölcsönös békés forgalomra vannak utalva és a vásár-harczot ki kell kerülniök. Mint ellenrendszabályt elrendelték a marcheggi vesztegzárt. Magyarország erre szerződésére hivatkozik s represzáliákkal fenyeget. Ha az ügyek anynyira fejlődnének, akkor oda jutnánk, hogy Ausztria-Magyarország közt vámsorompó állittatnék föl és akkor az osztrák-magyar államviszony veszélyes rázkodtatásoknak tétetnék ki. A huskérdésből kiindulva, az állam legfontosabb életkérdéseinél állapodnánk meg. De odáig nem jutunk. A konfliktust, melynek keserü utóize tagadhatatlan, remélhetőleg békésen fog elintéztetni. És ha ez a kedvező fordulat be nem áll, akkor néhány mértföldnyire a várostól kezdődik az a határ, mely minden pillanatban vámhatárrá változtatható át ugy, hogy az osztrák termelőktől a legjobb piaczot elzárja. A hus meg fog drágulni s gazdasszonyaink a huskönyvecskékből a legmodernebb gazdasági politika következményeit tanulmányozhatják. Mi érezzük helyzetünk megszégyenitő voltát. Magyarországnak meg van a haragja az erőszakos preszsziókkal. A marcheggi vesztegzár által a magyar országgyülési képviselők a husvéti ünnepekre oly utravalót kaptak, melynél fényesebbet a budapesti politikusok nem kivánhattak.

*

A Bud. Corr. irja: *A pozsonyi marhavásár*, illetve az alsó-ausztriai helytartóság részéről az osztrák kormánynyal egyetértésben a felállitandó pozsonyi marhavásár ellen foganatba vett intézkedések ügyében *ma sem állott be változás*. Az osztrák belügyminiszter még mindig várja annak bebizonyitását, hogy a kereskedelmi és vámszerződés megsértetett, mely sértést osztrák részről határozottan tagadják és e mellett még további intézkedések tétetnek, hogy a famózus rendelet minden részletében végrehajtható legyen. Igy — a mint értesülünk — az osztrák-magyar államvasut pozsonyi állomásfőnöke tegnap azt az utasitást nyerte, hogy hizó állatoknak Bécsbe szállittatásuk czéljából való kocsira rakását mindaddig ne engedje meg, a mig Marcheggben a kirakodáshoz és szemléhez szükséges feljárók és helyiségek el nem készülnek. A megfelelő kirakodó hidnak Marcheggben leendő elkészitését az osztrák kormány szintén még csak tegnap rendelte el, miután az osztrák földmüvelési miniszter még ezt is a Magyarországnak adott koncesszió egy nemének tekinti, nehogy azt mondhassák, hogy a Pozsonyból Bécsbe történő marha - szállitás egyáltalán el van tiltva. Hogy azonban a marha - felhajtás Pozsony felől teljesen el van tiltva, hogy a szemleutasitások, melyek Marchegg részére megállapittattak, a marha-tulajdonosoknak nemcsak tetemes költségeket és időveszteségeket okoznak, hanem még különös chicane-okat is tartalmaznak, a *melyek a marhabevitel megtiltásával teljesen fölérnek* és hogy a Pozsonyból jövő, Marcheggben ily képen feltartóztatott hizómarhát *kizárólag csak a szt.-marxi vásárra* és nem máshova szabad vinni — mindezek oly határozatok, a melyeket az osztrák kormány a vám- és kereskedelmi szerződéssel összhangban levőnek tekint! A magyar kormány világos és határozott álláspontjának személyesen történő érvényre emelése végett, holnap délután, *Matlekovics* államtitkár és *Liptay* István miniszteri tanácsos Bécsbe utaznak, hogy az osztrák belügyminiszterrel és a földmivelésügyi miniszterrel ez ügyben kedden értekezzenek. Magától értetődő, hogy csak is az oly gyakran emlitett *rendelet föltétlen visszavonásáról* lehet szó, más orvoslás nincs, és hogy a magyar kormány a vám- és kereskedelmi szövetség megsértésének ily veszedelmes präcedensét nem hagyhatja teljes helyreigazitás nélkül — ez annál nyilvánvalóbb, mert még ma sem juthattunk az osztrák kormány ez egész eljárásának alapos indokára. Ama példátlan önhittségre pedig, a melylyel egyik bécsi lap ma azt meri állitani, hogy a magyar kormánynak ama rendeletről már ápril 2-án tudomása volt, noha Tisza miniszterelnök a képviselőházban nyilvánosan kijelentette, hogy a magyar kormány csak ápril 4-én, délután, kapott arról hivatalos értesitést, nem akarunk bővebben reflektálni. Ma már nem szenved kétséget, hogy az osztrák kormány, vagy legalább is az osztrák földmüvelési miniszterium már régóta készül *a magyar hizómarhák kizárására*. Az időben, a mikor az uj vásári rendtartás ügyében az osztrák kormány Bécsben *enquête*-tanácskozásokat tartott, a magyar kormány barátságos módon arra figyelmeztette a földmivelési miniszteriumot, hogy mindkét állam érdekében jó volna, ha az ügyet *közösen* megbeszélnék, hogy az osztrák kormánynak alkalma legyen a magyar termelők ohajait és véleményét is megismerhetni. Erre az osztrák kormány nem is reflektált és később, daczára a magyar kereskedelmi miniszterium határozott protestálásának, az ismert vásári rendtartást reá erőszakolták Bécs városára. Ha azután azt állitják, hogy ama vásári rendtartás valamennyi hizlalónak és nemcsak a magyar hizlalók érdekeit sérti, akkor tudatosan avagy öntudatlanul valótlanságot állitanak, mert *kizárólag csak hizott, nehéz magyar és galicziai áruknál sulyosodik az uj vásári rendtartás — természetesen egy néhány, kevés cseh és morvaországi marha-hizlaló előnyére.* — Ha ez nem igy állana, sohase jutott volna a magyar hizlalóknak, a kik végül is kereskedők, eszébe a strikeolás, hiszen marháikat ugy mint, eddig ezentul is a bécsi vásárra akarják vinni és akárminő bizományosok érdekei is bizonyára egyetlen termelőt sem késztettek volna arra, hogy saját érdekei hátrányára kerülje a legjobb piaczot, más helyiségben rakja ki marháját, kirakodási és vásári illetékeket és kétszeres fertőtlenitési illetékeket fizessen. A legeredetibb minden esetre az az állitás, hogy az osztrák kormány összes intézkedései a Bécs számára leendő olcsóbb husbeszerzés érdekében történnek, előttünk megfoghatlan, hogyan kapjon Bécs jobb és olcsóbb hust, ha a köztudomásulag legjobb és legsulyosabb marha, a magyarországi, a mely a vásáron versenyt létesit, kizáratik. E logika szerint a legjobb szer gyanánt javaslatba hoznók, hogy a magyar kormány Ausztria iránti barátságból *a magyar marhának Ausztriába leendő bevitelét egy időre megtiltaná* — a magyar hizlalók bizvást várakozhatnának néhány hónapig, de hogy honnan vennének Bécsben hust, nem tudjuk.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁑ **A keleti vasuti csatlakozások** tárgyában Ausztria-Magyarország, Törökország, Szerbia és Bulgária között Bécsben 1883. május hó 9-én kötött egyezményt, mely a megerősitő okmányoknak Bécsben 1883. évi október 23-án történt kicserélése utján a szerződő felek által megerősittetett, a minisztertanács határozata alapján ma teszi közzé a hivatalos lap.

⁑ **A bányatörvényjavaslat** tárgyalására egybehitt *értekezlet* a mult héten tartott üléseiben a bányatörvényjavaslat 6.) *a bányatulajdonról és bányatulajdonból* folyó jogokról és kötelességekről szóló fejezetekből le nem tárgyalt szakaszokat vonta vita alá. Nevezetesen megállapitotta a bányabirtokos illetve képviselőjének s a müvezetőnek felelősségét, és kimondotta, hogy oly bányavállalkozó, kinek rendes lakhelye a magyar korona országain kivül van, köteles magát ezen országban állandó lakással biró meghatalmazott által képviseltetni. Kimondotta az enquete egyszersmind azt is, hogy külföldi részvénytársulatok és szövetkezetekre nézve, a mennyiben bányaüzlettel foglalkoznak, a kereskedelmi törvény ez irányu intézkedéseinek semmi tekintetben prejudikálni nem akar, oly külföldi bányatársulatot pedig, mely ezen minőségében itt az országban bányavagyonnal birhatna, nem képzelhet, s ennélfogva ezekre nézve szocziális intézkedéseket szükségesnek nem tart. Az értekezlet végül megkezdette a javaslat 7.) *a bányavállalkozó és földbirtokos között lélező jogviszonyokról* általában s különösen a bányászat szükségleteihez kivántató föld- és vizszerzé ről és a károk megtéritéséről szóló fejezet tárgyalását. Kimondotta nevezetesen, hogy a földbirtokos a bányászati czélokra szükséges földterületet *teljes kártalanitás mellett* átengedni tartozik, s azután megállapitotta ugy a kutatási munkálatokra, mint magára az adományozandó terület átengedésére vonatkozó részletes szabályokat. Az értekezlet üléseit, tekintettel a közeli ünnepekre, egyelőre felfüggesztette.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Az ötvösmükiállitás** gyakorlati értékesitésének módozatait tárgyalta ma délelőtt egy bizottság, melynek tagjai voltak: *Lipthay* Béla báró, *Szalay* Imre min. tanácsos, *Pulszky* Ferencz és Károly, *Ráth* György, *Keleti* G., *Radisics* Jenő, *Uhl* Sándor, *Rauseher* Lajos, *Zitterbarth* ötvösipartársulati elnök, végre *Mátray* Lajos és *Herpka* Károly tanárok. Az iparmüvészeti muzeum részéről, mint a mely intézet ezen ügy részletes kidolgozásával volt megbizva, *Radisics* Jenő terjesztette elő az inditványt, melynek alapján az iparmüvészeti muzeum egyrészt a hazai mükedvelőket rendelések eszközlésére szólitja fel és ezekre pályázatot hirdet, másként a maga részéről is pályázatot tüz ki rajzokra és mintákra. Felolvasta egyuttal a pályázati szabályzatot is. mely a bizottság részéről csekély módositással elfogadtatott. Bejelentette ezenfelül, hogy *Kovács* Zsigmond veszprémi püspök a megrendelések sorát 1000 forintig terjedő egyházi ötvösmütárgyak készittetésével kezdte meg. Csatlakozott ehhez *Lipthay* Béla báró, ki egy gazdagon zománczozott bordeaux-kancsó foglalványt. továbbá szintén zománczozott teljes varrókészletet tokkal kiván megrendelni.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Fizetésképtelenségek.** A budapesti hitelezői védegylet tudatja, hogy *Ungár* Bernát Lugoson fizetéseit megszüntette. — A bécsi Creditorenverein a következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: M. del Fabbro kézmüárukereskedőnő Pola, *Fehér* M. női divatárukereskedő *Budapesten*, Markus M. ruhakereskedő Braila, Miller Ferencz (hagyaték) Cilli, *Klein* Berthold bej. kereskedő Diakovar, *Fleischer, Hager és társa* kézmüárukereskedők *Budapest*, *Szaha* Kristóf kézmüárukereskedő Mármaros-Sziget.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ERTÉKTŐZSDE.

— Ápril 6. —

Gabonatőzsde.

— Vasárnapi magánforgalom. —

Készáruban a gabnacsarnok zárva maradván, ma nem volt üzlet.

Határidőüzletben meglehetősen kedvező irány mellett mérsékelt forgalom volt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 9.38, 9.39 frtjával.

Szokványbuza őszre mintegy 15000 mm. 9.73, 9.74 és 9.75 forintjával.

B.-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.47, 6.48 és 6.50 frtjával, junius—juliusra 3000 mm. 6.51 frtjával.

Szokványzab őszre 1000 mm. 6.56 frtjával.

Déli 12 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	9.38— 9.40
» őszre	9.74— 9.75
B.-tengeri május—juniusra	6.47— 6.48
Szokványzab tavaszra	6.90— 6.92
» őszre	6.53 — 6.55
Káposztarepcze augusztus-szeptemberre	13.⅝— 13.75

Értéktőzsde.

— Vasárnapi forgalom. —

Külföldi buzditó jelentések hiányában a mai vasárnapi értéktőzsdei forgalom üzlettelen volt s az árfolyamok keveset változtak. — Osztrák hitelrészvény 320.25 és 321.30 közt ingadozván, maradt 320.80-on, magyar hitelbank 320·25-től 319.75-ig köttetvén, maradt 319.75-ön, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 87.75-től 87¼-ig köttetett és maradt 87.75 pénz, magyar 4%-s aranyjáradék 91.87½-től 91.82½ig köttetett és maradt 91.82½-en, mint pénz.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Országos vásár.

Nagy-Oroszi, ápr. 5. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Az e héten megtartott j.-sági vásár, a legszerényebb várakozásoknak sem felelt meg. Az első napon megtartott marhavásár balsikerét az aznapon közelben volt több vásár okozta. A szarvasmarhák meglehetős számban hajtattak fel, de csak leszállitott áron keltek. A mult havi vásári árakhoz képest csak 10% árengedménynyel lehetett tuladni. A lóvásáron igen kevés felhajtó és még kevesebb vevő mellett majdnem semmi forgalom sem volt. Átlagárak voltak: I-ső rendü 280—320 frt, II. r. 200—240 frt. Borjas tehenek 80—120 frtig. A drágább áruak nem találtak vevőre. Vágómarhák, melyekből jó minőségü kevés volt, jó árban keltek. A másnapi keddi ugynevezett husvéti kirakodó vásár általános pénzhiány miatt a legszerényebb igényeknek sem felelt meg.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A gazdakör igazgatósága** hétfőn e hó 7-én d. u. 5 órakor ülés tart.

* **Fagy.** Az ápril 4-ikéről 5-ikére hajló éjszakán hazánk északi és észak-keleti részein, valamint a Késmárk és Temesvár közti vonalon gyenge fagy volt, mely, mint jelentik, a repczében itt-ott károkat tett. Szerencsére tegnap és ma már enyhült az időjárás és a mult éj fagy nélkül volt. Ha az időjárás ezentul enyhébb lesz, remélhető, hogy a most esettkárokban, melyekre nézve azonban megbizható jelentések még nem érkeztek a természet még helyrehozza a hibát.

Gazdasági tudósitások.

Szerajevó, ápr. 3. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Már meglátszik nálunk is, hogy tavasz van. A hó, mely oly vastag rétegben feküdt a réteken, teljesen elolvadt, a nap az utolsó csepp nedvét is felszikkasztá. A fák már rügyezni kezdenek, a réteken pedig kibuvik az ifju tavaszi fü. A vetések állása a mostani viszonyokhoz képest kedvezőnek mondható. A mult heti hó épen nem volt hátrányára a fiatal hajtásoknak, a növényzet elég jól fejlődik. A mult évben is szép kilátás volt az aratásra, a gazdaközönség reményteljesen tekintett földjeire, de egy májusi jégeső nagyon megcsökkenté a termést.

NAPIREND: Április 7-én.

Naptár: Hétfő. — Római kath.: Armin. — Prot.: Hegezip, Lukreczia. — Görög-orosz: (márcz. 26.) Gábor főangyal. — Zsidó: (nizán 12). — Nap kél 5 ó. 27 p., nyug. 6 ó. 38 p. — Hold kél 3 ó. 47 p. d. u., nyug 3 ó. 55 p. regg.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

A magyar tudományos akadémia II. (jog- és történettudományi) osztályának ülése d. u. 5 órakor. Értekeznek: Sólyom Fekete Zsigmond és Fraknói Vilmos.

A magyar jogászegylet teljes ülése d. u. 6 órakor az ügyvédi kamara helyiségében.

A magyar mérnök- és épitész-egylet mű- és középitési szakosztályának ülése esti 6½ órakor Előadó: Tankó Sámuel.

Az orsz. iparegyesület kertészeti szakosztályának ülése d. u. 5 órakor.

A budapesti zenekedvelők egyletének nagy hangversenye esti 7½ órakor a vigadó nagy termében.

A fővárosi gazdasági és pénzügyi bizottság ülése d. e. 10 órakor a régi városháza tanácstermében.

Képkiállitás a műcsarnokban d. e. 9-től d. u. 6 óráig. Belépti dij 50 kr.

Ötvösműkiállitás a nemzeti muzeumban d. e. 10-től d. u. 6-ig és este 7—i11 óráig (villamos világitás mellett). Belépti dij nappal 50 kr, este 1 frt.

Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12-től d. u. 2—4-ig.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től 12-ig.

Muzeumban: állat- és népismetár d. e. 9— d. u. 1.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8-ig.

Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

NYILT-TÉR.

Három krajczárért 9317

lehet naponkint testünk tisztitását eszközölni és ezáltal egy egész sereg betegségnek elejét venni, melyek a tápláló- és emésztőszervek háboritása által idéztetnek elő. Mi a Brand R. gyógyszerész svájczi labdacsainak használatát gondoljuk. Kapható minden gyógyszertárban.

Legjobb üditő-ital. Rohitsi-savanyuviz Hatásos gyomorbaj ellen. „Tempelforrás"
Főraktár: Hoffmann József Budapesten, Akadémia-utcza. 9323

Hajdu-Böszörmény, ápr. 3.

A «Függetlenség» e hó valamelyik napján azt a hirt közölte hogy egy bizonyos *Margitai* nevü földbirtokos Hajdu-Böszörményben antiszemita képviselő jelöltként szerepel. Erről városunkban választó polgáraink mit sem tudnak. Az igaz, hogy földbirtokos Ujfehértón, de az a birtok oly nagy, hogy azt egy angol telivér ló minden erőltetés nélkül keresztül ugorhatja. Annyi igaz, hogy hordozta városunkban házról házra az antiszemita pártnak programmját, de azt csak egyszerü szalonnatakarónak fogadta el némely nem választó polgár. Böszörmény város választó polgárai nem jutottak oda, hogy e Margitait szóba is hozzák. Ezelőtt hat évvel is kezdett városunkban Margitai igy mozogni s igért krumpli földet, kis malaczokat, de a választók oly nagy számban voltak, hogy a kijelölő tiz tagnak nem telt a nagyszerü birtokból, meg a malaczokból és igy városunktól akkor elbucsuzott. A «Függetlenség»-ben közöltetett, hogy Pestmegyében a *dunapataji* kerületben Margitai ajánlott képviselőt. Szomoru, hogy annyira sülyedt a dunapataji kerület, hogy Margitai Gyula ajánljon jelöltet.

Czincz Ignácz,
48-as választó polgár.

Kávéház bérbeadas, esetleg eladás

Szegeden az iskola-utczában a város leglátogatottabb helyén egy nagy forgalmu kávéház előnyös feltételek mellett bérbe esetleg szabadkézből eladó.

Ajánlatok **Schön Adolf kávéház tulajdonoshoz** intézendők Szegedre. 9527

IDŐJÁRAS április 6. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás m/m 700	Szél iránya és ereje 1—12	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék m/m	Felhőzet
Arad	62.0	ENY 4	+ 5.2	—	●
Besztercze	62.5	◎	— 8.0	✳4	○
Beszterczebánya	60.3	◎	+ 6.9	—	○
Budapest	62.1	DK 1	+ 4.3	—	○
Csáktornya	60.3	K 1	+ 5.4	—	◔
Debreczen	60.2	ENY 1	+ 5.6	—	○
Eger	64.7	EK 1	+ 6.1	—	◔
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	60.8	NY 1	+ 12.4	—	●
Késmárk	63.8	E 4	+ 2.0	—	○
Keszthely	—	—	—	—	—
Kolozsvár	62 4	K 1	+ 1.0	—	◕
Magyar-Óvár	61.8	◎	+ 3.1	—	○
Mármaros-Sziget	61.4	K 1	+ 0.0	—	○
Nagy-Enyed	60.6	K 1	+ 3.0	—	◕
Nagy-Szeben	62.4	ENY 1	+ 1.6	✳1	●
Nagyvárad	62.5	E 1	+ 5.9	—	◔
Orsova	61.4	◎	+ 6.2	—	●
Pancsova	60 4	ENY 2	+ 4 6	—	○
Selmeczbánya	62.0	ENY 4	+ 3.2	—	○
Sopron	—	EK 1	+ 3.8	—	○
Szatmár-Németi	60.4	K 3	+ 1.9	—	○
Szeged	61.3	E 1	+ 4.1	—	○
Sepsi-Szt-György	62.5	E 1	+ 2.4	✳3	○
Szolnok	62.2	◎	+ 4.2	—	○
Temesvár	64.0	ENY 2	+ 4.4	—	◕
Trencsén	61.4	DK 2	+ 3.0	—	○
Ungvár	59.8	E 4	+ 3.7	—	○
Zágráb	60.2	K 1	+ 7 1	—	◕
Bécs	62.3	◎	+ 4.4	—	○
Bregenz	57.0	DNY 1	+ 10.0	—	≡
Lesina	61.1	E 1	+ 13.5	—	◔
Pola	60.5	K 1	+ 11.1	—	◑
Prága	61.9	◎	+ 5.0	—	◑

Jelek magyarázata ◎ — szélcsend; ○ — tiszta, derült ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; ● — esős; ▲ — jég; ≡ — köd; ✳ — hóeső; ∞ — göz; ⚡ — zivatar, villám

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (755—757) a kontinens nyugati, a nagy légnyomás (766—768) annak északi részében van. — Az idő mérsékelt szelekkel nyugaton és keleten borus, csapadékokkal, a közép rész derült; a hőmérséklet délnyugatról nagyobbodik.

Hazánkban: Többnyire északias és keleti mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet valamint a légnyomás is mindenütt nagyobbodott. Az idő északnyugaton derült, különben a többi nagyobb részben változó felhőzetü, közben napos. A keleti részekben helyenkint havazott a Kárpátok körül. Beszterczét kivéve az egész ország enyhébb s éjjel is fagy nélkül volt.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Általában enyhe, nappal derüs, éjjel felhős-borus időt várhatni, itt-ott csapadékkal.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, április 7-én.

A VASGYÁROS.

Szinmü 4 felv. Irta Ohnet Gy. Forditotta Fái J. Béla.

Személyek:

Beaulien	Sz. Prielle C.
Claire	P. Márkus E.
Octave	Horváth
Bligny hg	Gyenes
Préfont báró	Hetényi
Sophie	Molnárné
Derblay	Náday
Suzanne	Adorján B.
Moulinet	Ujházi
Athénais	Helvey L.
Bachelin	Bercsényi
Tábornok	Egressy
Megyefőnök	Latabár
Pontac	Körösmezei
Gobert	Pintér
Inas B.-nénál	Tóth
Inas D.-nél	Gergely
Brigitte	Györgyné

Kezdete 7 órakor.

Holnap, április 8-án.

WILTNÉ assz., csász. kir. udvari és kamara-énekesnő vendégjátékául:

Tannhäuser.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, április 7-én.

BLAHA LUIZA asszony mint vendég

Czigány Panna.

Eredeti népszinmü dalokkal, tánczczal 3 felvonásban. Irta Almásy Tihamér. Zenéjét Serly Lajos.

Személyek:

Vámosi Gy.	Horváth
Marczi	Tamássy
Szoboszlai M.	Kassai
Ferkó	Eöry
Özv. Kenderesi	Párténviné
Ilus	Tóth I.
Géczy András	Mezei
Dacsó	Magyari
Simplicius	Ujvári
Vak Pesta	Komáromi
Lubi Péter	Sánta
Illés	Pintér
Pozsár	Bónis
Zsuzsi	Vári I.
Marcsa	Vidorné
Lakatos Rudi	Tihanyi
Panna	Blaha L.
Bella	Őri B.
Kolompár	V. Kovács
Treszka	Izsóné
Bangó	Marton
Ráfael	Izsó
Panorámás	Baranyai
Kalmár	Várdai
Fazekasné	Béni I.
Pandur	Behumi
Esküdt	Füredi

Kezdete 7 órakor.

Holnap, április 8-án,

UGYANEZ.

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, április 7-én.

A Valero-utczai szegény-tápintézet javára,

MEIXNER KÁROLY ur, a bécsi Burg-szinház tagjának felléptével adatik:

EIN PELIKAN

Szinmü 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Vasuti közlekedés-utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák-magyar államvasut pályaházából		
Budapestről, Érsekujvár, Pozsony, Pöstyén, Trencsén, Bécs	gyorsvon. személyv. futárvon. személyv.	8.30 regg. 9.— regg. 2.— d. u. 9.30 este
Bpestről, Vácz, Esztergom-Nána, Érsekujvár	omnibusv.	2.45 d. u.
Budapestről Esztergom-Nánára Budapestről Váczra Budapestről Palotára	omnibusv. omnibusv. omnibusv.	4.50 d. u. 11.30 d. e. 6.30 regg.
Budapestről, Czegléd, Szeged, Temesvár, Báziás, Belgrád, Orsova, Bukarest	személyv. személyv. gyors v.	6.55 regg. 6.15 este. 10.10 este
Budapestről, Czegléd	személyv.	8.— regg.
Budapestről, Czegléd, Kecskemét, Félegyháza	omnibuszv.	2.15 d. u.
Budapest, Czegléd	omnibuszv. omnibuszv.	10.— d. e. 5.20 d. u.
A magyar államvasut (józsefv.) pályaházából		
Budapestről, Hatvan, Salgó-Tarján, Losoncz, Zólyom, Ruttka	gyorsv. személyv. személyv.	6.50 regg. 7.31 regg. 5.40 d. u.
Bpestről, Hatvan, Miskolcz, Kassa	személyv. vegyes v. gyorsvon.	7.31 regg. 8.50 este 10.50 este
Budapest, Szolnok, Arad, P.-Ladány, Nagy-Várad, Kolozsvár, Brassó, Predeal	személyv. vegyesv. gyorsvon.	8.— regg. 6.55 este 9.45 este
Budapestről, Gödöllő, Hatvan	omnibuszv. omnibuszv.	10.18 d. e. 3.02 d. u.
Budapest, Rákos, Ujszász, Szolnok	vegyes v. omnibuszv. vegyesv. gyorsvon.	8.— regg. 2.50 d. u. 6.55 este 9.45 este
Budapest, Pécs	vegyesv. vegyesv.	8.16 regg. 7.15 este
Budapest, Kis-Körös, Szabadka, Ujvidék	személyv. személyv.	8.30 regg 2.40 d. u.
Budapest, Kiskőrös, Szabadka	vegyes v.	8.23 este
A magy. államvasut (ferenczv.) pályaházából		
Budapest, Kis-Körös, Szabadka, Ujvidék	személyv. személyv. vegyes v.	8.40 regg. 2.50 d. u. 8.47 este
Budapest, Pécs	vegyes v.	8.32 regg.
A déli vasut (budai) pályaházából		
Bpest, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof	személyv. gyorsvon. személyv.	7.10 regg. 5.40 d. u. 9.30 este
Budapest-Kanizsa	vegyes v.	11.— d. e.
Budapest, Székesfehérvár, Grácz	személyv.	7.10 regg.

A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezési idő
Az osztr.-m. államvasut (terézv.) pályaházába		
Becs, Trencsén, Pöstyén, Pozsony, Érsekujvár Budapestre	személyv. futárvon. személyv. gyorsvon.	5.57 regg. 1.37 d. u. 5.36 d. u. 9.29 este
Érsekujvár, Esztergom-Nána, Vácz, Bpestre	omnibusv.	11.— d. e.
Esztergom-Nánáról Budapestre Váczról Budapestre Palotáról Budapestre	omnibusv. omnibusv. omnibusv.	8.30 regg. 6 19 este 7.19 este
Bukarest, (Belgrád) Báziás, Temesvár Szeged, Czegléd, Budapestre	futárvon. személyv. személyv.	7.30 regg. 8.07 regg. 8.24 este
Czegléd, Budapestre	személyv. omnibuszv.	7.43 este 6.4 regg.
Félegyháza, Kecskemét, Czegléd, Budapest	omnibusv. omnibusv.	1.45 d. u. 3.45 d. u.
A magyar államvasut (józsefv.) pályaházába		
Ruttka, Zólyom, Losoncz, Salgó-Tarján, Hatvan, Budapestre	személyv. személyv. gyorsvon.	8.36 regg. 8.— este 10.— este
Kassa, Miskolcz, Hatvan, Gödöllő, Budapestre	személyv. vegyesv. gyorsvon.	8.00 este 6.25 regg. 7.18 regg.
Predeal, Brassó, Kolozsvár, Nagyvárad, P.-Ladány, Arad, Szolnok, Budapest	vegyes v. gyorsv. személyv.	6.42 regg. 7.30 regg. 7.40 este
Hatvan, Aszód, Gödöllő, Budapest	omnibusv. omnibusv.	10.48 regg. 6.36 este
Pécs, Budapest	vegyesv. vegyesv.	8.52 este 8.15 regg.
Ujvidék, Szabadka, Kis-Körös, Budapest	vegyes v. személyv. személyv.	7.08 regg. 11.— d. e. 7.19 este
A magy. államvasut (Ferenczv.) pályaházába.		
Ujvidék, Szabadka, Kis-Körös, Budapest	vegyes v. személyv. személyv.	6.53 regg. 10.50 d. e. 7.09 este
Szabadka, Kis-Körös, Budapest	személyv.	10.43 d. e.
Pécs, Budapest	vegyes v.	8.36 este
A déli vasut (budai) pályaházába		
Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár, Bpestre	futár v. személyv. személyv.	10.59 d. e. 8.42 este 6.30 regg.
Kanizsáról-Budapestre	vegyes v.	8.42 este
Grácz, Székesfehérvár, Budapest	személyv.	5.38 d. u.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

KIS HIRDETÉSEK

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbel tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik

Csinos fiatal ur, kinek saját, szerzett szép vagyona tönkrement, egy jómódu nőnek feltétlenüli kedve szerinti szórakozásra ajánlkozik, szives válasz könyörögtetik «semmi igény» czimre a kiadóhivatalhoz azonnal. 5823

Vagyonos hölgyek-hez! Mely vagyonos hölgy hajlandó egy 24 éves csinos, keresztény, most vidéken lévő fiatal embert, ki 2 évi jogot végzett pályája végzettségéhez elősegiteni? Házasság nincsen kizárva! Ajánlatok «Titoktartás» czim alatt kiadóhivatalhoz keretnekküldetni. 5864

Állami hivatalnok 35 éves, 1500 frt fizetéssel, ismeretséget óhajt kötni házasság czéljából 35 évesnél nem öregebb hajadon vagy özvegygyel, kinek 6000 forint hozománya van. Ajánlatok «6000» czim alatt kiadóhivatalba küldendők. Titoktartás biztosittatik. 5874

Egy 27 éves mivelt, csinos fiatal ember, kinek 600 hold földbirtoka van, óhajt házasságra lépni egy 18—22 éves mivelt jó erkölcsü leánynyal, kinek 15—20 ezer forint készpénz hozománya lenne. Szives ajánlatok J. F. czim alatt arczképpel zárt levélbe e lap kiadóhivatalába küldendők, titoktartás biztos. 5919

Eladás.

Czukrászat egy kisebb mezővárosban családi körülmények miatt kedvező feltételekkel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5948

Rákos-Csabán egy uj ház, mely nyári lakásnak is igen alkalmas, mellékhelyiségeivel és 1 hold páskummal olcsón eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 5957

Somogymegyében 954 holdas birtok (1200 négyszög ölivel), közvetlenül a duna-drávai vasut egyik állomása mellett uri lakházzal és jó karban lévő gazdasági épületekkel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5835

Egy jó karban lévő Shuttleworth-féle 8 lóerejü gőzcséplőgép eladó. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 5905

Egy urilak, szép kerttel és istállóval, esetleg tejgazdaság vagy más üzlethez is alkalmas, szabadkézből eladó. Bővebbet a lap kiadóhivatalában, a lak a fővárostól vasuton felórányira, napi 6-szori közlekedéssel. 5795

Eladó, vagy haszonbérbe adandó 310 hold föld, vasuti állomásnál. 5694

Vétel.

Nemesi birtok, mi nagyobb terjedelmü, vasut kellő közelében megvételre kerestetik. 5765

Ki földbirtok, vagy városi háztól kedvezően szabadulni óhajt jelentse magát. 5937

Alkalmazást nyer

Könyvkiadóhiva-talban alkalmazást nyer egy fiatal ember gyakornoki minőségben, ki már ily minőségben működött és e szakmában némi jártassággal bir. Czim e lap kiadóhivatalában megtudható. 7021

Gyógyszerész-gyakornoknak beléphet tizenhat fiatal ember. Jelenkezzenek az «Aesculap» szerkesztőségénél. 5978

Kerestetik. egy jó bizonyitványokkal biró, nős, gyermektelen kertész. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 5822

Gyógyszerészgya-kornoknak négy-öt gymnasiumot végzett fiatal ember kerestetik. 5950

Vidéki czukrászdá-ban egy csinos, müvelt fiatal leány mint kiszolgálonő alkalmazást nyer. Czim e lap kiadóhivatalában megtudható. 5886

Két tanoncz felvé-tetik egy budapesti szabóüzletben. Czim a kiadóhivatalban. 5954

Egy vidéki divat-árus üzletbe egy ügyes dolgozóne rögtön felvétetik. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 5866

Égető mester kerestetik évi, vagy idényállásra Hoffmann-féle körkemenczéhez. Jó bizonyitvány és magyar nyelv némi ismerete szükséges. Többet a kiadóhivatal. 5911

Azonnal felvétetik Erdély részére fix fizetés és jutalék mellett egy jártas utazó-ügynök, ki hasonló minőségben már sikerrel működött és jó bizonyitványokkal rendelkezik. Ajánlatok «X. Y. Z. 505.» alatt e lapok kiadóhivatalába. 5868

Zöldségtermesztő kertész kerestetik egy nagyobb alföldi városba. 5775

Alkalmazást keres

Fiatal özvegynő, ki a háztartás minden ágában jártas, mint gazdasszony alkalmazást keres, ha lehet vidéken. Hasonló minőségben alkalmazva van jelenleg is. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5976

Szerény, intelligens, csinos, fiatal özvegynő magasabb állásu s nemes lelkü özvegy urnál óhajtana alkalmazást, hol a gyermekek anyai gondozását s a házvezetést teljesitené. Czime H. A. a kiadóhivatalban. 5977

Könyvvezető, ki jó bizonyitványokkal rendelkezik, kiván hasonló, vagy más állást azonnal elfoglalni. Ajánlatokat elfogad e lap kiadóhivatala «könyvvezető» czim alatt. 5968

Lakást kér egy ttszességes család szolgálattételert magányos urnál. 5975

Elárusitónőnek ajánlkozik egy ügyes, csinos, fiatal leány valamely budapesti dohánytőzsdébe, czukrászdába, lottogyüjtő ébe vagy kávéházba, nappali szolgálatra, ki szivartőzsdében már hosszabb ideig volt alkalmazva. Bővebbet a kiadóhivatal. 7022

Egy csinos fiatal nő ajánlkozik gazdasszonynak magányos urhoz. Bővebbet a kiadóhivatal. 5783

Házmesternek ajánlkozik nős czipész, ki hét éve már egy helyben van, most nagyobb házban óhajt alkalmazást. Beszél magyar és német nyelven. Leveleket kér «L. S. 101» a kiadóhivatalba. 5870

32 éves, nős egyén alkalmazást keres mint kulcsár vagy mindenes vidéken vagy a fővárosban. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 5793

Fehérnemü varrás-ra egy több varróleánynyal dolgozó varrónő munkát keres. Lakczim a kiadóhivatalban. 5889

Gazdasszonyi állást keres egy középkoru özvegynő magányos urhoz, a házgondozást érti, a külső, belső gazdaság vezetésében alaposan jártas. 5947

Tanulmányos tár-salgási órát nyerhetni gyors haladással, magyar, német és franczia nyelven egy fiatal nőnél. 5778

Házfelügyelőül ajánlkozik egy teljesen megbizható, biztositékot nyujtó férfiu. Czim a kiadóhivatalban. 5388

Kertész, vagy vinczellérnek ajánlkozik egy úgy a kertészetet, mint a szőlőtenyésztés, fa- és konyhakertészetet értő egyén. Bővebbet a kiadóhivatal. 5820

Házmesternek, vagy házfelügyelőnek ajánlkozik egy jó bizonyitványokkal ellátott idősebb egyén, ki eddig önálló polgár volt. Bővebbet a kiadóhivatal. 5845

Nagyobb házfel-ügyelői állomásra egy iró, ügyvéd és földbirtokos ajánlkozik. Ha a háztulajdonos, kereskedő vagy üzlet ember az áruczikkek terjesztését is nagy mérvben előmozditandja. Bővebbet a kiadóhivatal. 5707

Magyar levelezői, irnoki, titkári vagy tanitói teendőket a délutáni órákban mérsékelt dij metlett hajlandó vagyok bárkinél elfogadni. 25 éves, kath. egyetemet végzett, nőtlen vagyok. Levélbeli meghivások «P. István név alatt e lap kiadóhivatalába czimzendők. 5726

Szolgai állást keres egy 38 éves egyén családapa, ki a magyar irás és olvasásban gyakorolt ugyszinte a számadásban is. Bővebbet a kiadóhivatalban 7002

Egy ügyvéd, ki már rövid ideig közjegyzői irodában dolgozott, ilyenben alkalmazást keres. Czime e lap kiadóhivatalában megtudható. 5842

Felsőbb tanintéze-tet végzett és több éven át működött gazdász, 30 éves, szerény feltételek mellet, mint gyakornok, irnok, ispán, erdész, erdőfelügyelő vagy gazdatiszt alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5735

2—3000 frt. biztositékkal rendelkező 24 éves nőtlen katonaviselt előkelő családból származó egyén, irnoki vagy másodispáni állást keres valamely nagyobb gazdálkodásban. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 5899

Lakás és bérlet.

J.-N.-Kun-szolnok-megyében Puszta-Gyendán 400 hold jó legelő folyó évre bérbe adatik. Bővebbet a kiadóhivatal. 5440

Egy nagy raktár azonnal kiadó, vagy ápril hó 15-től kezdve. Hol? megtudható a kiadóhivatalban. 5915

Kerestetik május 1-söre a belváros központján egy esetleg két szoba butorral, vagy butornélkül külön bejárattal a lépcsőházból. Ajánlatok «G. M.» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 7019

Egy teljesen külön-bejáratu szobát keres két fiatal ember; a szoba lehetőleg a ferencziek tere körül legyen. Ajánlatok «Lakás» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 7021

Oktatás.

Nevelőnő kereste-tik keresztény családhoz. Kivánatos: magyar, német, franczia nyelv zongora, rajz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5801

Olasz nyelvtanitó-nő, ki a franczia nyelvben is képes oktatást adni, a nyári évadon át szeretne még egynehány délutáni órát betölteni a zugligetben. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7020

Egy fiatal, képzett orvosnövendék mint nevelő kiván valamely fővárosi családnál alkalmaztatni, vagy gymnasiumi tanulóknak órákat adni. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 8701

Egy nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli, a zenében előrehaladt tanitványokat is képes oktatni, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6014

Egy okleveles középiskolai tanár és tanitó, ki egyszersmind a könyvvelésben jártassággal bir, két éven felül már alkalmazásban volt mint nevelő, hasonló állást fogadna el, helyben vagy vidéken. Szives ajánlatot kér a kiadóhivatalba intézni. 5901

Különféle.

Egy 10 éves sze-gény becsületes szülők fiu gyermeke tisztességes családba örökbe átadatik. A jólelkü jelentkezőknek értesitést ád a kiadóhivatal. 5585

A császárfürdő födött női uszodája folyó hó 6-tól délelőtt a nők, délután férfiak számára megnyittatik. Az igazgatóság. 5951

Örökbefogadásra ajánlja egy szegény özvegy asszony 5 éves, egészséges, fiugyermekét valamely jószivü keresztény családnak. Bővebbet a kiadóhivatal. 597

ELSŐ BUDAPESTI
PARAFA DUGÓ-GYÁR
minde nemü boros, ásványviz és likőrüvegek számára. — Kalapbetétek. Természetes és tisztitott para Olaszország legjobb nemeiből.
BEFFAGNA ALESSANDRO
GYÁR: Vörösmarty-utca 59. BUDAPEST RAKTÁR: Vörösmarty-utca 36.
Eladás nagyban és kicsinyben. 9439

GUMMI ÉS HALHÓLYAG
a legjobb s legbiztosabb óvszer készülékek egyedül valódi párisi tuczatja 1, 2, 3, 4. és 5 frt. megküldi titoktartás mellett utánvéttel
Mosé Sándor gummi-áruk ügynöksége
Bécs, Kölnerhofgasse 4. 8665
Ugyszintén párisi szivacskák tuczatja 2 és 3 frt.

WIESE TIVADAR és Társa BUDAPESTEN, dob-utcza 1. sz. ajánlják **pénzszekrényeiket** Legolcsóbb és legszolidabb tüz- és betörés elleni gyártmány.
Névcsere ellen óvjuk a közönséget.
Képes árjegyzékek ingyen.

Haszonbéri hirdetmény.

A czeglédi m. kir. alapitványi uradalomhoz tartozó pestmegyében fekvő Taksony községben az uradalmat megillető italmérési jog, az ahhoz tartozó épületekkel együtt f. évi julius 1-től számitandó 6 évre f. év ápril 17-én délelőtt 11 órakor Czegléden a főtiszti hivatalban tartandó zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverésen a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni.

Felhivatnak bérleni szándékozók, hogy fenti napon a helyszinen megjelenvén, 50 kros bélyeggel ellátott netáni zárt ajánlataikat a szóbeli árverés megkezdéseig nyujtsák be; — elkésetten beadott feltételes avagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ugy a szó-, mint az irásbeli ajánlatokhoz 300frt akár készpénzben, akár tőzsdeileg jegyzett magyar állampapirokban bánatpénzül leteendő, illetőleg csatolandó.

Az ajánlatokban a beigért évi bérösszeg számmal és betüvel tisztán kiirandó és kijelentendő, hogy a czeglédi főtiszti hivatalban a hivatalos órákban bármikor megtekinthető részletes feltételeket ajánlattevő ismeri s magát azoknak aláveti.

Czegléd, 1884. ápril hó 2-án. 9504

A m. kir. alap. kér. Főtisztség.

Pályázati hirdetés.

A nagy-atádi takarékpénztárnál üresedésbe jött 1200 frt óvadék mellett **600 frttal javadalmazott pénztárnoki állásra** pályázat hirdettetik.

Folyamodóknak születési anyakönyvi kivonatuk és bizonyitványaikkal felszerelt kérvényüket az igazgatósághoz **a f. évi ápril hó 24-éig kell beadni.**

Azok, kik a könyvvezetésben jártasságukat igazolják, előnyben részesülnek.

A választás egy évi próbaidőre történik s a megválasztott **a f. évi május hó 15-én állását elfoglalni tartozik.**

Kelt Nagy Atádon 1884. évi ápril hó 3-án. 9512

Az igazgatóság.

Előnyös kereset

Minden állásu szolid és ügyes személyek **sorsjegyek, havi részletfizetés melletti eladásra az 1883. évi részletiv törvényalapján** kerestetnek. Ajánlatok intézendők a

Fővárosi váltóüzlet társasághoz Bpesten.

A nagyon tisztelt hölgyekhez.

Van szerencsém jelenteni, hogy **külföldön tett bevásárlási utazásomról** visszatérvén, sikerült több nagy gyári telepeknél

nap- és esernyőket

megszereznem.

Elárusitok különösen hölgyeknek s lányoknak való nyers-selyem ernyőket minden áron.

Gyermek-creton-ernyők	50 krtól 1 frtig.
Hölgy szatin-ernyők	frt 1.—
» » csipkékkel	» 1.50
Finom atlasz-ernyők selyem béléssel	» 3.—
» selyem Zweitler-double	» 3.—
Uri árny-ernyők	» 1.—
» double-árny-ernyők	» 1.25
» félselyem-árny-ernyők	» 1.50
» egész selyem-árny-ernyők	» 3.—

és feljebb.

Esernyők legnagyobb választékban.

Elárusitási helyiség:

Erzsébettér, fürdő-utczai homlokzat, a sas-utcza mellett.

Ismételadók árengedményben részesülnek. 9399

SCHEIN MÓR, nagykereskedő.

DIENER E. mü-kiadóintézete, Glauchauban.

Általános jó hinevéről ismeretes és munkaképes

FÉNYNYOMDÁNK
(gyorssajtók gőzerőre)

képviselőségét Osztrák-Magyarország részére **WELLISCH G.** urnak **Bécsben, Taborstr. 21.** adtuk át. Ugyanazt minden rendbeli nagyszámu mintával láttuk el s minden e szakba vágó értesités adására vagy költség-előirányzat készitésére szivesen és azonnal vállalkozik. Minden megrendelés legolcsóbb és pontos kiviteléért magunk kezeskedünk.

9446 **Mü-kiadóintézet Glauchauban.**

„Grüne Blätter"
Finanzielles Fachorgan.
Administration, Wien IX., Maxmilianplatz 14.
Drei Gulden jährlich.
Probe-Nummern durch einen Monat über Verlangen gratis und franco.
9286

Cs. kir. kizárol. szabad. czipő-gyár 9366
több kiállitáson arany-, ezüst s érdem-éremmel kitüntetve

Temesváry Móricz
Budapest, király-utcza 1.
Ajánl **hölgyeknek:**

Lasting czúgos, topán szivszabásu, legelegáns. fajta	3.20
Czúgos topán, zerge vagy chagrin-bőr, szivszabásu szegezett talppal	3.50
Bőr v. lasting czúgos topán, préselt lakk-előrészszel	3.80

1509 **Uraknak:**

Topán, mainzi salon-lakkból, börtoldással	4.80
Topán vixos bőrből chagrintoldással	4.50
Térdcsizma oroszlakk-bagariából v. valódi orosz bagariából hátvarrással és srófolt kettős talpp. vizm.	12.—

Árak tuczatonként:

Czúgos chagrin vagy zergebőr-topánok «Bismarck» alakban, első minőségüek	36.—
Czúg. lasting topánok, szivalakb. félrámás v. szegez.	34.—
Czúgos chagrin vagy lasting topánok préselt lakfejjel szegezve	38.—

Gyermekczipők nagy választékban. Megrendelések utánvét mellett a legpontosabban teljesittetnek. Részletes árjegyzék bérmentesen küldetik.

Titkos betegségek miden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit

Dr. PÁPAY

koronás arany érdemkereszttel tiszteletbeli megyei főorvos. Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 9499

Rendel 9—5-ig délután este 7—8-ig levélileg is.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen **legöregebb és legismertebb rendelési intézet,** a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható. 9453

Dr Leitner

40 év óta fennálló rendelési intézetében, Budapesten, dob-utcza 18. **titkos betegségek, tehetetlenség,** önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 8—9-ig, d. u. 1—5-ig, este 7—10-ig

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság.

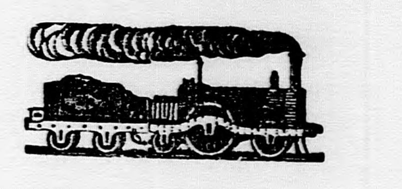

19,119. sz.

Az osztrák-magyar államvasut-társaság összes (magyar és osztrák) állomásai közötti forgalomban, továbbá az 1884. február 1-től érvényes osztrák-magyar köteléki dijszabás II. rész I. füzetében foglalt osztrák és magyar állomások közötti forgalomban 1884. ápril 1-től fogva oly közönséges gyorsáru-szállitmányok után, melyek szállitólevelen- és küldeményenként legfelebb négy darabból állnak, és 50 kilogrammnál többet nem nyomnak, az I. rendes (teheráru) osztály kétszeres dijtételei fognak számittatni.

A dijkiszámitás alapjául az 5—5 kilogrammonként felkerekitett tényleges súly szolgál. A szállitólevelen- és küldeményenkint beszedendő legcsekélyebb illeték o. é. 21 krajczárban állapittatik meg.

A Budapesten o. m. á. v. leadandó ilynemü gyorsszállitmányok közvetlen megérkezésük után előleges értesités nélkül a czimzett lakásához állitásáért küldeményenkint 20 kr. o. é. dij fog beszedetni.

Ezen kézbesitéstől csak azon gyorsáruk vétetnek ki, melyek «pályaudvaron marad» czimmel érkeznek, vagy melyek közelebbi czimjelölés hiányában nem kézbesithetők, továbbá azok, melyek fogyasztási adókezelés alá tartoznak és lakatokkal lezárvák.

A **Franklin-Társulat** kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztrák tartományok számára **Szelinszki György** cs. kir. egyet. könyvárusnál Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

NEGYVEN ÉV VISZHANGJA

Irta

JÓKAI MÓR

Ára füzve 3 frt 60 kr. — Diszkötésben 5 frt.

Aphorismák és gondolatok Jókai összes müveiből.

Tartalom: Negyven év viszhangja. — Szerelem. — Költészet — A nők ereje és gyöngesége. — A férfiak ereje és gyöngesége. — Hazaszeretet, — Árulás. — Hit és vallás. — Hitetlenség. — Szabadság. — Dicsőség. — Háboru. Béke — A család. — Elválás. — A sziv kis világa. — A költő világa. — Szenvedélyek. — Kétségek. — Jellem. Becsület. — Forradalom. Reactio. Bukás. — A magyar ember. — Szenvedések. Öngyilkosság. — Nagy emberek. — Politika. — Nemzeti hadsereg. — Bölcseség és bohóság. — Pénz. Nyomor. — Társadalom. — A pápa. — A pap lelki világa. — A külföldről. — Történelem. — A szent természet. — A tenger. — Szinészet. — Festészet. — Ügyvédek. — Két reskedés. Munka. — Gazdaság. — Kóbor eszmék. — Más népek. — Urak urfiak. — A játék. — Az ifjuság.